

Είχα την καλή τύχη τὰ παι-
διά του μακαρίτη συντέκνου μου
Χατζή-Γιώργη Σολιδῆ — τοῦ
ἔχω θαφτίσει τὸν Περικλῆ — νὰ
μοῦ ἐμπιστευθοῦν τὰ ἀρχεῖο-
του.

Πολύτιμος ἀληθινὰ θησαυ-
ρός! Ὅ,τι θαυμάζει κανεὶς δὲν
εἶναι τόσο τὰ ἱστορικὰ ντοκου-
μέντα ποῦ μᾶς παρεχει καὶ ποῦ
μπορεῖ νὰ εἶναι κι ἀπ' ἄλλου
γνωστά, ὅσο τὸ μεγαλεῖο μιᾶς
φυχῆς, ποῦ ἔζησε παραδομένη
στὴν ἱερῇ μέθῃ — ἀέναα φλεγό-
μενῃ ἀπὸ τὴν ἱερῇ φωτιά τῶν
περσῶν ἀξιών τῆς προγονικῆς
παραδόσεως.

Γιόλεμαρχος ἄξιος ἀπὸ τὰ
παιδικὰ του κιόλας χρόνια ἐνε-
σαρκίως πιστὰ τὴν πολεμικὴ ἐ-
ποποιία τῶν μεγάλων ἀγῶνων
γιὰ τὴν Ἐλευθερία καὶ τὴν Ἐ-
θνικὴ Ἀποκατάσταση σὲ μῆκος
δυσὸ γενεῶν κι εἶχε στὴν ψυχῇ
καὶ στό μέτωπο τὴ σφραγίδα τοῦ
καλλίνικου ἥρωα.

Σελίδες ἀπὸ τὴ ζωὴ τῶν Ἑρώων

ΓΕΝΕΑΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΑΡΧΗΓΟΥ ΧΑΤΖΗ - ΜΙΧΑΛΗ ΓΙΑΝΝΑΡΗ

Ἐνδιαφέρον κείμενο τοῦ ὄπλαρχηγοῦ Γ. Ν. Σολιδῆ (†)

Ἐκδίδει: Γ. Δ. Καψωμένος

Μεγαλόκαρδος καὶ μεγαλόσω-
μος σκορπούσε γύρω του τὴν
αἰσθησι τῆς ἀρρενωπῆς παρου-
σίας τοῦ λεοντόθυμου Ἀχιλλέα.

Εἶχε πάντοτε ἐτοιμῇ τὴν παρ-
αίνεση ἢ τὴν ἐπίπληξη κι εἶχεν
ἐντὸς του τὴ μαρτυρία ὅτι ὁ λό-
γος του ἦταν αὐθεντικός — ἀπὸ
ρίζες καταξιωμένες μπροστὰ
στὴ μακραίωνη πίστη τοῦ Γέ-
νουσ.

Ἀπὸ τὸ λόγο αὐτὸ ἦταν ἀνε-

πιτήδευτος, πάντα ὀρθόστροφος
καὶ πάντα μεγαληγός.

Εἶχε ὡστόσο νὰ μιλή πιο πα-
λὺ γιὰ τοὺς ἄλλους καὶ λιγω-
τερο γιὰ τὸν ἑαυτὸ του καὶ πολ-
λές φορές νὰ θαυμάσει γιὰ μεγα-
λές καὶ παράτολμες πράξεις.

—Κρίμα μπρὲ σύντεκνε νὰ
τὰ κατέης τὰ γράμματα. Σοῦ
λέω νάρθης νὰ γράψης τὰ ὅσα
ξέρω γιὰ τὰ πάθη τῶν αγωνι-
στῶν καὶ σὺ δὲν ἔρχεσαι. Ἄχ!

νὰ κάτεχα τὰ γράμματα σου.

Αὐτὰ μούλεγε σὲ στιγμὲς ἐ-
πικῶν νοσταλγιῶν καὶ μεγάλης
συναίσθηματικῆς ἔξαρσης.

Ὅ,τι ὅμως δὲν μπορούσα νὰ
κόμω ἐγὼ ἀπὸ ἀνεπάρκεια χρό-
νου ἢ καὶ ἐνδιαφέροντος, τὸ ἔ-
καμε μιὰ ἄλλη εὐαίσθητη καρδιά
ποῦ ἀπὸ καταβολῆς εἶχε τὸ θεῖο
πρόνομο σὶ χτύποι τῆς νὰ εἶ-
ναι συντονισμένοι μὲ τοὺς χτύ-
πους τῆς μεγάλης ἀνώδυμης καρ-
διάς τοῦ λαοῦ μας.

Ὁ πρόθυμος γραμματικὸς ἦ-
ταν τότε ἕνας νιόβγαλτος κα-
θηγητῆς, συνεργάτης μου στὸ
Γυμνάσιό μου τοῦ Ἄλικιανοῦ.
Γώρα εἶναι Δεσπότης κοσμοβο-
κουσιμένος, πάντα μὲ τὸ δοξαρί
τῆς κρητικῆς λύρας καὶ τοῦ κρη-
τικοῦ αἴνου στὴν καρδιά, καὶ μὲ
τὰ ὄραματα τῆς Μιᾶς Οἰκουμ-
νικῆς Ποίμνης. Μεγαλοφτέρου-
γος καὶ μεγαλοσραματιστής!

Τὶ καμάρὶ ἀλήθεια ὁ παλμός
(ΣΥΝΕΧΕΙΑ εἰς τὴν 4ην σελ.)

Συνέχεια № 684-688/14-15-32 Μαῖον 1970 (636)

ΓΕΝΕΑΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΧΑΤΖΗ ΜΙΧΑΛΗ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ἐκ τῆς 1ης σελ.
κι ἠσκέψη ἑνὸς Κρηταετοῦ νάχη
ντυθῆ στὴ γραφῇ ἑνὸς Εἰρηναί-
ου Γαλανάκη!

Βλέπω στὸ Ἀρχεῖο τοῦ μα-
καρίτη συντέκνου μου τὸ χειρό-
γραφο τοῦ Εἰρηναίου κι ἡ καρδιά
μου φουντάνει σὰ προζύμι,
σπρέφοντας τὴ λατρεία τῆς καὶ
πρὸς τοὺς δυό.

Σκέφτομαι πὼ τὸ βιβλίον τοῦ
Μητροπολίτη τῆς Κισάμου «Ὁ
Χριστὸς σημάδεψε τὴν Κρήτη»,
στὸ κάθε στίχο του, στὴν κάθε
φλέβα του τρέχει καὶ λίγο αἷμα
ἀπὸ τὶς ἀρτηρίες τοῦ ἀλησμό-
νητου Γιώργη Σολιδῆ.

Ὅστόσο ἀπ' ἄλλου θ' ἀρχι-
σωμε. Τὸ κείμενο ποῦ ἀναγγελ-
λεῖ ἡ ἐπιγραφή μας εἶναι φαίνε-
ται γραμμένο μὲ τὸ χεῖρ κάποιου
παιδιοῦ τοῦ συγγραφέα σὲ μι-
κρὴ ἡλικία. Οἱ διορθώσεις μου
ὄστροφουν στὴ στιξὴ καὶ στὴν
ὀρθογραφία. Στὰ ποιητικὰ, ἴ-
σως καὶ στό μέτρο. Ὅπου χρει-
άζεται θὰ δώσω σχόλια καὶ ση-
μειώσεις.

Αἰωνία ἡ μνήμη τοῦ λεοντό-
θυμου ἀγωνιστῆ. Τοῦ παραδί-
δω ἀπὸ αὐρίο τὸ λόγο. Χαρήτε
τον, φίλοι ἀναγνώστες.

Γ. Δ. ΚΑΨ.

Σελίδες από τη ζωή τῶν Ἁρώων

ΓΕΝΕΑΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΑΡΧΗΓΟΥ ΧΑΤΖΗ - ΜΙΧΑΛΗ ΓΙΑΝΝΑΡΗ

*Ενδιαφέρον κείμενο τοῦ ὄπλαρχηγοῦ Γ. Ν. Σολιδῆ (†)

— 2ον —

(Κείμενο Γ. Σολιδῆ)

Ὁ ἀρχηγὸς Χατζῆ Μιχάλης Γιάνναρης, ἂν Λαϊκῶν γεννηθεὶς τὸ 1829 ἀπὸ πατέρα Χατζῆ Παππά Γιάνναρη. Τὸ 1838 τὸν ἐπῆγε ὁ πατέρας του ὁ Χατζῆς Παππᾶς Γιάνναρης στὸν ἅγιον τάφο καὶ ἐγίνε Χατζῆ Μιχάλης. Τὸ 1848 τὸν ἐπῆγε καὶ πάλι εἰς τὸν ἅγιον τάφον καὶ ἐγίνε δις προσκυνητῆς διότι ἄτο πολὺ ζωηρὸς. Ὁ πατέρας του ὁ Χατζῆ Παππᾶς Γιάνναρης εἶχε περιουσία στὸ χωριὸ Κυρτομάδο. Καὶ ὁ Χατζῆ Μιχάλης συνήθως ἔμεινε ἐκεῖ καὶ ἐργάζετο τὴν περιουσίαν. Τὸ 1853 ἐγίνε ὁ Κριμαϊκὸς πόλεμος καὶ ἐνίκηθη ἡ Ρωσία. Καὶ ἐπορίζανε εἴκοσι δύο ἀγάδες ἀπὸ τὰ Χανιά καὶ ἐπῆγανε εἰς τὸν Κυρτομάδο καὶ ἔκαναν φέστα. Καὶ ἔλεγον: γιάσα σιν ὄσμαν πατισάχ, καὶ περσὶν γιουαν πατισάχ.

Ὁ Χατζῆ Μιχάλης Γιάνναρης ἄκουε κτ' ἐταιράσσετο μὲ τὸν Γιανναρο Μιχελῆ ἀπὸ τὸν "Αἰ Γιάννη. Τοῦ Γιανναρο Μιχελῆ ἡ μητέρα ἦτο Γιανναροπούλα καὶ ἀπὸ ἐκεῖ ἐπῆρε τὸ Γιανναρήκι, αὐτὸς λεγότανε Μιχελάκι.

— Νάχα θρὲ ξάδερφε ἓνα σύντροφο νὰ τὼν χαλάσω τὴν συντροφιά τοῦ λέει ὁ Γιανναρο Μιχελῆς, ντὰ θέλεις θρὲ ξάδερφε κοιλιά ἀπὸ ἐμένα; Πάμε, πάμε, λοιπόν. Πάνε καὶ κοβουνε δύο

*Ἐκδίδει: Γ. Δ. Καψωμένος

ράβδες πλατανένιες. Νὰ περιβῶναμε λοιπὸν νὰ βραδυάσαι καὶ βιά μπῆς ἐσὺ μέσα στὸ καφενεῖον ποὺ εἶσαι λιγώσωμος εὐλύγιστος καὶ θὰ παίξης μιὰ στὸ βιολὶ νὰ τὸ σπᾶσης καὶ ἄλλη μιὰ στὴν λάμπα καὶ ἀπόεις θὰ τὼν κτυπᾶς ὅσον ἤμπορείς κι ἐγὼ θὰ στέκωμαι στὴν πόρτα, ὁ καθένας θὰ παίρνη μιὰ ραβδὴ νὰ πεφτη. ὦ τοῦ θαύματος. Καὶ κοβουν εἴκοσι δύο ἀγάδες ἓνα σωρό.

Πουλάκιν ἐκελάϊδε πάνω στ' ἀπιδιοπούλι, ἀκούσετε νὰ σᾶς εἰπῶ περίφημο τραγοῦδι. Στὸν Κυρτομάδο γίνηκε ἓνα καλὸ τσιμποῦσι κι ἀναγελοῦν τὸ Μόσκοβο μικροὶ μεγάλοι Τούρκοι. Τὸ κάλεσμα ἐκάμανε ἀπὸ τὴν χώραν μέσα στὸν Κυρτομάδο νὰ ἔρθουνε νὰ κόμουνε τὴν φέσταν. Ἀπ' τὰ Χανιά πορίζανε εἴκοσιδύο ἀγάδες μ' ἐτὰ διολιὰ πορίζανε καὶ μὲ τσαναγαράδες. Ἀπ' τὰ Χανιά πορίζανε εἴκοσιδύο Τούρκοι μὰ ἐκεῖνος ποὺ τοὺς ἔσερνε ἦτανε πρωτοπούστης. Τὰ ἔξωδα ὅλα ἔκανε νὰ φαίνεται ἀντρειωμένος ἐκεῖνος ὁ Μεμέτακας ὁ Ρωμιοτουρκεμένος. Τὸν ἐγλετζε ἐστέσανε ἔξω εἰς τὰ σοκάκια γιὰ νὰ βνοοῖζουν νὰ βνοοῦν

Σελίδες από τη ζωή των 'Ηρώων

ΓΕΝΕΑΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΑΡΧΗΓΟΥ ΧΑΤΖΗ - ΜΙΧΑΛΗ ΓΙΑΝΝΑΡΗ

Ένδιαφέρον κείμενο του όπλαρχηγού Γ. Ν. Σολιδή (†)

3ον

Ο Χατζή Μιχάλης Γιάνναρης και ο Γιανναρομιχελής έδειραν 22 αγάδες. Αμέσως λοιπόν έπηγαν αυτοί στού Πασσά και διαμαρτυρήθηκαν με τά σπασμένα κεφάλια. Παιός σ' έδειρε έσένα; ο Γιανναρομιχελής με τόν Χατζή Μιχάλη, και παιός σ' έδειρε έσένα; ο Γιανναρομιχελής με τόν Χατζή Μιχάλη. Ο Πασσάς ούστ μοιράτηδες, και τούς έκοσιδυό σάς έδειρε ο Γιανναρομιχελής με τόν Χατζή Μιχάλη; Και έτσι λοιπόν έκτοτε ο Χατζή Μιχάλης έγιγε χειράδικος και έπραγαίνιζε κατά τών Τούρκων ύπέρ της έλευθερίας.

Τό 1858 ο άρχηγός Μαυρογένης από τούς Λάκκους έκήρυξε την επανάστασιν κατά τών Τούρκων βοηθούμενος από τόν Χατζή Μιχάλη Γιάνναρη. Η επανάσταση λοιπόν του Μαυρογένη έκοψε τά χαράτσια τών άχέρων και τ' αύγά.

Ο Σελινιώτης έπήγαινε τ' ό χερά του στην Κίσαμο κι' ο

Έκδιδει: Γ. Δ. Καψωμένος

Κισσαμίτης στο Σέλινο.

Ο Κυδωνιάτης τά έπήγαινε στον Αποκόρωνα και ο Αποκορωνιώτης τά έφερε στην Κυδωνία.

Ένας Τούρκος Αξιωματικός έπαρίζε ένα τάγμα στρατού και έπολιόρκησε τούς Λάκκους.

Στό σπίτι του Κατωκοκάλη του πεβερου του, ή Κατωχατζή ήταν ο Χατζή Μιχάλης.

Χατζή έπολιόρκηθηκε τά σπίτι, μόνο νά με πατήσης νά βγής από τόν άνηφορά επάνω να φύγης.

Δέν όκοūs πώς είναι ο υπραιός στο δώμα,

Ν' ανοίξωμε τά παραθύρι και ν' ανάψωμε άχινόποδια και νά τά πετάξωμε στα πρόσωπα τών έχθρών να άραιώση ο στρατός να φύγης έσύ.

Δέν μπορεί, διότι είναι σί γραμμές πέντε έξη.

Αί, ν' ανοίξωμε την πόρτα κα ινά κάνω έγώ έφοδο στην Τουρκιά να με τσαχαπαλεύουνε να βρης έσύ εύκαιρία να φύγης.

Δέν μπορεί μόνο από τά Καβαλιανά όπου είναι ο θέτης και θα τούς παρασύρω να φύω.

Ο Τούρκος αξιωματικός φωταίει, άνοιξε Χατατζή θα τσακισω την πόρτα.

Χατζή Μιχάλης: «Όποις την τσακίσει θα φονίση».

Ανοίγουνε την πόρτα και πορίζει ή Κατωκοκάλενα έξω και επώναζε: «σύντεκε Μπαλανατρουλή! Ο Τούρκος αξιωματικός: «Μέσα ντομούζα θα κόψω την κεφαλή σου».

Σέν ντομούξη μπρέ.

Και πορίζει ο Μανωλής ο Μάρκος έξω και έκτύπησε ένα στρατιώτη και έσυλήθη κι αυτός. Αυτός ήταν άγγελιοφόμος του Χατζή Μιχάλη, αλλά λόγω της βροχής και του σκότου δέν πρόλαβε να τόν είδοποιήση να φύγη.

ΓΕΩΡ. Γ. ΣΦΥΡΑΚΗΣ

ΝΙΚ. ΠΛΑΣΤΗΡΑ
ΤΗΛΕΦ. 28.87 & 26.11

ΣΕΛΙΣ 3

Σελίδες από τη ζωή των Ἁρώων

ΓΕΝΕΑΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΑΡΧΗΓΟΥ
ΧΑΤΖΗ - ΜΙΧΑΛΗ ΓΙΑΝΝΑΡΗ

Ἐνδιαφέρον κείμενο τοῦ ὄπλαρχηγοῦ Γ. Ν. Σολιδῆ (†)

4ον

Καὶ πορίζει ὁ Χατζῆ Μιχάλης ἔξω καὶ παριαθίδεται καὶ τὸν πιάνουμ τέσσερις καυκοσιανοὶ πιὸ ψηλοὶ καὶ πιὸ ζωηροὶ ἀπὸ αὐτὸν καὶ δὲν μπορούσιε νὰ κινήθῃ ἕνας ἀπὸ μπροστὰ ἕνας ἀπὸ πίσω ἕνας ἀπὸ τὸ δεξιὸν ἕνας ἀπὸ τὸ ἀριστερὸν καὶ πᾶν βγάουμ. Εἰς τὸ Σελὶ ὁ Χατζῆ Μιχάλης ἀποτεινέτο πρὸς τὸν Τοῦρκομ ἀξικωμπαϊκόμ, γλήγορα νὰ μὲ φύγη, διότι μὲ τὸ ξημέρωμα θὰ εἶναι χίλιοι ἄνδρες ἐδῶ νὰ σοῦ κάνουν πόλεμο. Ἀμείσιωσ λοιπὸν τὸν ἔφυγε τὸν ἔπηγε εἰς τὰ Χανιά καὶ τὸν ἔβαλε σπὴν φυλακῆν καὶ τοῦ βάζουμ δεκαχτῶ ὀκάδες ἀλυσίδας εἰς τὸ πόδι. Ἀμέσιωσ λοιπὸν οἱ Λακκιῶτες ἐσυνογοῦνταν πῶς νὰ πάρουμ τὸ Χατζῆ Μιχάλη.

Ἡ πεθερά του ἢ Κατωκοκόλενα ἔψησε ἕνα ψωμὶ καὶ ἔβαλε μέσα ἕνα σφυρὶ μιὰ σμίλα καὶ μιὰ λίμα καὶ ἕνα φλασκὶ ξίδι πιάχατε νὰ κάνουν σαλάτα καὶ ἕνα τσιγάρο καὶ μέσα εἶχε γράμματα καὶ τοῦ λεγε τίς 16 τοῦ μηνός θὰ φύτρωμε ἀμπέλι πάντως μὲ 16—17 ἐργάτες μὲ τὸ ξίδι ἢ θελε νὰ πηπᾶ τὸ ντουβάρι νὰ

Ἐκδίδει: Γ. Δ. Καψωμένος

φουσκῶνῃ ὁ ἀσβέστης, μὲ σφυρὶ καὶ μὲ τὴ σμίλα ἤθελε ν' ἀνοίθῃ τὴν τρύπα τοῦ ἤθελε νὰ πορίζῃ, μὲ τὴν λίμα ἤθελε νὰ κόψῃ τὸν χαλκὸ τῆς ἀλυσίδος νὰ πέσῃ ἀπὸ τὸ πόδι του. Ἐσυνομηθήκαμε λοιπὸν 16 Λακκιῶτες νὰ πᾶνε νὰ τὸν παρᾶλάβουμ καὶ γίνονται δύο παρῆες, ἡ πρώτη παρῆα ἦλθε εἰς τὸν Φουρνὲ καὶ βλέπει τὸν Ἅγιο Παντελεήμονα, τάσουμτα ἄγιε Παντελεήμονα βοηθήσέ μας νὰ πάρωμ τὸν Χατζῆ Μιχάλη ἀπὸ τὴν φυλακῆ καὶ νὰ σὲ κτίσωμ εἰς τὸν Ὀμαλὸ εἰς τοῦ Μολιαντρή τὸ τσουμί, καὶ πάει ἡ δευτέρα παρῆα καὶ βλέπει τὸ μοναστήρι, μπρὲ νὰ ταχτοῦμε νὰ πάρωμ τὸν Χατζῆ Μιχάλη ἀπὸ τὴν φυλακῆ νὰ σὲ κτίσωμ εἰς τὸν Ὀμαλὸ εἰς τοῦ Μολιαντρή τὸ τσουμί. Ὡ, τοῦ θαύματος χάρις νὰ εἶναι συνηνομημένοι τὸ αὐτὸ τάσιμο καὶ οἱ δύο παρῆες καὶ ἐμομερίσαμε εἰς τὸ καλὲ καπησί.

Μπρὲ ἐπάξουμ τὸν Ἅγιο Παντελεήμονα σπὸν Ὀμαλὸ στοῦ Μολιαντρή τὸ τσουμί, ἔκεια μπρὲ καὶ ἐμεῖς νὰ τὸν κτίσωμ νὰ μᾶς βοηθήσῃ νὰ πάρωμ τὸν Χατζῆ Μιχάλη.

(Συνεχίζεται)

Σελίδες από τη ζωή τῶν Ἡρώων

ΓΕΝΕΑΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΑΡΧΗΓΟΥ ΧΑΤΖΗ - ΜΙΧΑΛΗ ΓΙΑΝΝΑΡΗ

Ἐνδιαφέρον κείμενο τοῦ ὄπλαρχηγοῦ Γ. Ν. Σολιδῆ (†)

Ἐκδίδει: Γ. Δ. Καψωμένος

5ον

Ἐδιαμελιστήκανε τότε Μάρκος Μανωλῆς, Μίχελος καὶ Ἐμμανουὴλ Καζόλης. Ἐβλέπανε τὴ ντόρτα εἰς τὸ Καλὲ Καπισὶ ὅπου κρατοῦσανε ἕκαστος δύο πιστόλες νὰ τοὺς πυροβολίσου με τοὺς Τούρκους νὰ μὴν προχωρήσουνε ἔξω νὰ τοὺς καταβιάξουνε. Οἱ ὑπόλοιποι ἐπήγανε, στὸν Τοπανᾶ ὅπου ἦτο ὁ Χατζῆ Μιχάλης θγαρμένος ἐπάνω στὸ φρούριο καὶ ἀπὸ κάτω τὰ πολλήκωρια καὶ ἐκρατοῦσαν μία παλέτσα καὶ ἔπεσε ὁ Χατζῆ Μιχάλης ἐπάνω στὴν παλέτσα εἰκοσι μέτρα ὕψος. Ἐπεσε καὶ ἕνας Βάβουκας ἀπὸ τὰ Ἀνώγεια τοῦ Μυλοποτάμου καὶ παίρνονε τὸν Χατζῆ Μιχάλη καὶ φεύγανε. Πάρτε με μωρὲ χαμοθεοὶ Λοκκιῶτες καὶ μένα, μὰ γιὰ τοὺς Τούρκους εἶμαι κι ἐγὼ στὴ φυλακῆ, καὶ γυρίζει ὁ Γεώργιος Μανωλῆς νὰ τὸν πάρη καὶ σκύφτει νὰ τὸν πιάση καὶ πέφτουν οἱ πιστόλες του εἰς τὸν γιολό, ὦ διάλε τὸν κόκορό σου κι ἔχασα τίς πιστόλες μου! Κι ἀναστοράτο κι ἔλεγε, καὶ βάνω τὴν χέρα μου στὸ νερὸ καὶ τίς γύρευα καὶ τίς θρίσκω μὰ δὲν ἐκεντούσανε αὐτὲς πιά καὶ φτάνω τὸν Χατζῆ Μιχάλη με τοὺς ἄλλους. Πέφτει κι ἕνας Τούρκος καὶ σπάει τὸ πόδι του καὶ τὸν κανουνε πασσά. Τέσσερεις ἔκρατούσαμε τὸν Χατζῆ Μιχάλη καὶ δύο τὸν Βάβουκα καὶ εἰς τὰ λει

βάδια μὰς καταφθάνει τὸ ἵππικό. Δύο ἐβαστοῦσανε τὸν Χατζῆ Μιχάλη καὶ δύο τὸν Βάβουκα καὶ οἱ ἄλλοι ἐσκορπίσανε δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ τραγουδώντας ἄσματα καὶ ἐφτάξανε εἰς τὸ χωριὸ Φουρνὲ συντετριμμένοι καὶ κουρασμένοι καὶ ἔπιασαν τὸ ριζοβούνι τῶν Λάικων καὶ φτάνω καὶ τὸ ἵππικό εἰς τὸν Φουρνὲ.

(Συνεχίζεται)

ΥΠΟΔΗΜΑΤΑ

Λ

Ο

Υ

≡

ΥΠΟΔΗΜΑΤΑ

ΣΕΛΙΣ 3

Σελίδες από τη ζωή τῶν Ἡρώων

ΓΕΝΕΑΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΑΡΧΗΓΟΥ
ΧΑΤΖΗ - ΜΙΧΑΛΗ ΓΙΑΝΝΑΡΗ

Ἐνδιαφέρον κείμενο τοῦ ὄπλαρχηγοῦ Γ. Ν. Σολιδῆ (†)

Ἐκδίδει: Γ. Δ. Καψωμένος

δον

Ο Τούρκος ἀξιωματικὸς ρωτᾷ εἶδετε τὸν Χατζῆ Μιχάλη ἂν πηγαίνει ἀπάνω; Ἐνα παλληκᾶρι ὀνομαζόμενος Γιάννακας, ἀφέντη πηγαίνει ἀπάνω με τραλοσια παλληκᾶρια, πρὸς Θεοῦ πού πάεις νὰ σκοτώσης τοῦ Βασιλιά τὰ παιδιά γιὰ ἕνα κλέφτη; Καὶ ἐφοβήθη ὁ Τούρκος ἀξιωματικὸς καὶ ἐγύρισε πίσω πού ἤθελε συλλάβει τὸν Χατζῆ Μιχάλη. Ὁ Γεώργιος Μανώλης ἀρραβωνιασμένος εἰς τὸν Φουρνε, καὶ κατέφυγε στὴν ἀρραβωνιαστικιά του. Ὁ Χατζῆ Μιχάλης κατέφυγε στὸ χωριὸν τοῦ Λάκκου καὶ ἐσυγκέντρωνε τὸ τρομερὸ ἐξάρι τῶν Λάκκων Κουτρούλης, Μαλινδρέτος, Μιχελέτος, Ζευρίδης, Μάντακας καὶ Μαναρᾶλης καὶ ἐπροπαγανδίζανε νὰ κηρύξουν τὴν ἐπανάσταση τοῦ 1866. Πρώτη Ὀρκωμοσία τῆς ἐπανάστασις τοῦ 1866 εἰς τοὺς Λάκκους ὑπὲρ τῆς Ἐλευθερίας ἔνωσις ἢ θάνατος. Καὶ ἔρχεται ἀπὸ τὴν Κωνσταντινούπολι ἕνας Σαντριάζης ἀντιπρόσωπος τοῦ Σουλτᾶνου μετὰ τὴν διαταγὴν πῆγαίνε νὰ ἡσυχάσης τοὺς Κρητικούς καὶ ὅτι σοῦ ζητήσουν νὰ τὸν δώσης πλὴν τὴν ἔνωσιν. Καὶ ἔρχεται εἰς τὰ Χανιά καὶ ρωτᾷ πού εἶναι ἡ ἔδρα τῆς ἐπανάστασις.

Τοῦ λέει: Εἰς τοὺς Λάκκους, ὁ Χατζῆ Μιχάλης.

— Νὰ μοῦ βρῆτε ἕνα Λακκιώτη. Καὶ βγάνουν ἀπὸ τὴν φυλακὴν τὸν Γεώργιον Μανώλη καὶ τοῦ γράφει ἕνα χαρτί καὶ το στέλνει τοῦ Χατζῆ Μιχάλη καὶ ἔλεγε: «Λακκιῶτες, νὰ κτίσω τὸ μοναστήρι σας, νὰ κτίσω τὸ σχολεῖό σας, νὰ φτιάξω τὴν δρῦση σας, νὰ φτιάξω τοὺς δρόμους σας, νὰ βάλω εἰς τὴν θέσιν ὅσοι εἴσθε ἱκανοὶ ἀπὸ ἀμπασὴ καὶ πάνω νὰ μὴν ἐπαναστατήσετε.

Καὶ ἔσκιζε τὰ Σουλτανικά

φερμάνια ὁ Νικόλαος Μάντακας καὶ τοῦ ἔλεγε ὁ πατριάρχης του, γιὰ τὴν ἐρᾶ κουζουλὴ τὰ σχίζεις αὐτὰ τὰ χαρτιά:

— Νὰ πάρη ὁ διαβολὸς τὰ μουσταφὰ τί θὰ τὰ κάνει;

— Τὰ χαρτιά βρᾶ κουζουλὴ τί θὰ κάνω πού εἶναι ἱερά;

Ἡ φραγκιά βρᾶ τρομάσει τὴ Τουρκία καὶ σύ κουζουλὴ θὰ τὴν σκοτώσης; Καὶ τὴν ἐπομένη παίρνει ὁ Χατζῆ Μιχάλης 158 Λακκιῶτες καὶ παρασέρνει μερικὸς Μεσολιανοὺς καὶ βγαίνει εἰς τὸ Θέρισσο. Οἱ Σφακιανοὶ κατεβασιμένοι εἰς τὸ Θέρισσο, καὶ λένε τοῦ Χατζῆ Μιχάλη, καπετὰ Χατζῆ νὰ δεχτοῦμε τὰ προνόμια τῆς Κρήτης καὶ ἂν εἶναι γιὰ τοὺς κατωμεριτίες πορᾶστερα τῶν κατωμεριτῶν. Ποιοὶ κατωμεριτίες μωρὲ Σφακιανοί, νὰ εἶναι κατωμεριτίες; Δὲν εἶναι ἡ περίστασις τοῦ 1821 ποὺ κρατοῦσε καθέννας ἀπὸ σὰς μιὰ ὁκὰ μπαρούτι κι' ἔκανε τὸν καπετάνιο. Ἄφινε ἀσύδοτα τὰ ριζοβούνια καὶ τὰ Σφακιά καὶ τὸ ποδὲ Σέλινο. Ὁ Χατζῆ Μιχάλης ὄχι! Καὶ συγκεντρώνεται ἡ γενικὴ συνέλευσις τῶν Κρητῶν. Χατζῆ Μιχάλης, Κριάρης, Σκολιδῆς, Ζαμπρακάκης, Πέτροπουλακῆς, Κορωνάσις, Μάνος, Μουρούζης καὶ Σφακιανοὶ καὶ βγαίνει ὁ Καβρὸς τῶν Σφακιῶν εἰς τὸ βῆμα καὶ ἀποτείνεντο πρὸς τὸν Χατζῆ Μιχάλη. Ἄντεστε Χατζῆ νὰ δεχτοῦμε τὰ προνόμια τῆς Κρήτης, νὰ κτίσωμε τὰ μοναστήρια μας, νὰ κτίσωμε τὰ σχολεῖά μας, νὰ σπουδάσωμε τὰ παιδιὰ μας, νὰ φᾶμε τοῦ Σουλτᾶνου τοὺς θησαυροὺς καὶ ἔχομε καιρὸ νὰ ἐπαναστατήσωμε. Ὁ Σουλτᾶνος κανένα περισπασμὸ δὲν ἔχει ὅση δύναμη ἔχει θὰ τὸν ρίξει εἰς τὴν Κρήτη καὶ πάλι θὰ προσκυνήσωμεν ὑπὸ τὸν ζυγόν.

(Συνεχίζεται)

Σελίδες από τη ζωή των 'Ηρώων

ΓΕΝΕΑΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΑΡΧΗΓΟΥ ΧΑΤΖΗ - ΜΙΧΑΛΗ ΓΙΑΝΝΑΡΗ

Ένδιαφέρον κείμενο του όπλαρχηγού Γ. Ν. Σολιδή (†)

Έκδίδει: Γ. Δ. Καψωμένος

7ον

Χατζή Μιχάλης: «Αυτό δεν είναι της άντρείας, καπετά Κα βρέ.

Καβρός: «Δέν έχουν τὰ Σφακιά άμπέλια και περβόλια, μονο νά κλαιής τις περιφέρειες τις δικές σου».

Τò λοιπόδς τένωσις ή θάνατος!...» 'Ο Πετροπουλάκης: «Ένωσις» μά σε ό μήνες θά έλθη ή ένωσις. 'Ο Παπαδόσιφος: ε-τούτος είναι ό Πετροπουλάκης; -Ναί έτούτος είναι. 'Ηγώί μας που πέσαμε, γιάε γιάε άνθραπος, λέει, και θά φέρει την ένωσι! 72 ύπογραφές άρχηγών και όπλαρχηγών ύπογράψανε τò ύπόμνημα κα ιτό στέλνουν εις τò πρώτο σώμα στρατού εις τὰ Χανιά: "Ένωσις ή θάνατος! Τρείς μεραρχίες στρατού χωρίς τούς Τουρκαλβανούς, χωρίς τούς Τουρκοκρητικούς και πολλοί ρωμιοκρητικοί. 'Η πρώτη μεραρχία πήρε πέρα την Κίσαμο, ή δεύτερη μεραρχία πήρε επάνω στους Λάκκουσ και ή τρίτη μεραρχία πέρα τον 'Αποκόρωνα και πετούνε τούς επαναστάτας εις τὰ Λευκά Όρη. Και πάει ή πρώτη μεραρχία και κατασκηνώνει στην 'Αγια Ρουμέλη των Σφακίων.

Και κατεβαίνει ό Χατζή Μιχάλης με 800 Κυδωνιάτες εις την θέσιν πόρτες και κατεβαίνει ό Κριάρης με τούς Σελινιώτες εις την θέσιν Πυργιώνσ και χτυπούνε την μεραρχία λιαν πρώι. Έκατοντάδες τούρκους έσκοτώσανε. Έπέφτανε οι θάρκες στον γιαλό και τις βουλιάζανε οι Σελινιώτες. Έπεσαν πέντε μαζεμένες και βουλίσανε οι τέσσερεις και ή άλλη έφυγε και έπήγε εις την Χώραν των Σφακίων και ειδοποίησε τον Τουρκικό στόλο και ήλθε τò λεγόμενο πλοίο τ'Ξεκατινιάρης και έβομβάρδιζε τούς επαναστάτας και ύποχωρήσανε λόγω του βομβαρδισμού και έσώθηκε ή μεραρχία όπου ειχε καταστραφή σχεδόν ή μισή. Με τò δράβυσμα ήλθε και ό Σκαλιόης με 500 Κισσαμίτες. Έκει έσκοτώθηκε από τούς Λάκκουσ ό

Χριστοδούλης Ζουρίδης.

Την επομένη ένωθήκανε όλοι οι επαναστάτες, Κισσαμίτες, Σελινιώτες και Κυδωνιάτες και πέρασανε στα χωρία 'Αράδαινα και 'Ανώπολη των Σφακίων.

Ο Τουρκικός στρατός επροχώρησε την ακροθαλασσιά και έπιασε τò φάραγγι της 'Αράδαινας. Οι επαναστάτες στην ανατολική μεριά, και βλέπανε τον φάραγγα της 'Αράδαινας και τò σκαλί εις τò Διαλεσκάρι. 'Ο Κίτσος ό άρχιληστής με Μωραίτες 800 παλληκάρια, και ειχε ξεδιαλέξει 40 πρωτοπαλληκαρα και τάχε τοποθετήσει εις τò Σκαλί του Διαλεσκάρι. 40 μερες πόλεμο και δεν μπορούσανε οι Τούρκοι νά πέρασουν τò Διαλεσκάρι και τον φάραγγα και έπήγε κάποιος προδότης και έβαλε τούς Τούρκους εις τὰ καράβια και τούς πέρασε στο χωριόν Λιθιανανά και επροχωρήσανε οι Τούρκοι επισθεν των Χριστιανών και τò πρώι ή στρατιά των χριστιανών πολιορκημένη από την προστινή μεριά από τον φάραγγα και από την πίσω ό Τουρκικός στρατός και ανακαταθήκανε οι Τουρκαλβανήτες με τούς 'Ελληναλβανήτες και έσκοτώθηκαν 400. Και τὰ 40 πρωτοπαλληκαρα του Κίτσο τὰ σφάζανε οι Τούρκοι σε ένα κίμα. Και ό Τούρκος πασσάς έστεσε τον θρόνο του εντός του φάραγγος και του πηαίνανε τὰ κεφάλια των σκοτωμένων και έδιδε μπεζισι. Και τὰ 40 κεφάλια των μωραϊτών είναι άμου θαμένα εις τον γύρω του Φαραγγιού.

Έκει έσκοτώθηκε ό Πρωίμομιχελής από τούς Λάκκουσ. Και μπαινει τò πρώτο σώμα στρατού και έλόλιε τούς επαναστάτας προς τò 'Ασκύφου και πάει και τò δεύτερο σώμα στρατού της Ρεθύμνης και τυλίσει τούς Ρεθεμνιώτες, τούς Μυλοποταμίτες τούς 'Αγιοβασιλιώτες και τούς πετὰ και αΐτους εις τ' 'Ασκύφου. Και μάχουντανε δύο σώματα στρατού και οι Κρήτες επαναστάτες.

(Συνχιζεται)

Σελίδες από τη ζωή των Ἁρώων

ΓΕΝΕΑΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΑΡΧΗΓΟΥ ΧΑΤΖΗ - ΜΙΧΑΛΗ ΓΙΑΝΝΑΡΗ

Ἐνδιαφέρον κείμενο τοῦ ὄπλαρχηγοῦ Γ. Ν. Σολιδῆ (†)

Ἐκδίδει: Γ. Δ. Καψωμένος

8ον

Καί ἐμάχουσανε δέκα ὥρες ἡ μεγαλύτερη μάχη τοῦ ὑπῆρξε στον αἰώνα στήν Κρήτη καί ἐγίμισε ὁ κόμπος τοῦ Ἀσκύφου καί τά πλευρά τοῦ Ἀσκύφου πτώματα Τούρκων καί Κρητῶν. Καί σποῦνε τίς γραμμές πέρα οἱ Ρεβερνιώτες, οἱ Μυλοποταμίτες, οἱ Ἀγιοβασιλιώτες, πῶδε οἱ Ἀποκωρνιώτες, Κυδωνιάτες καί Κισαμίτες καί Σεληνιώτες καί γίνεται ἀνοσχωή. Καί μπαίνουν οἱ Τούρκοι καί εδίδανε καί πάλι τά προνόμια. Καί παίρνει ὁ Χατζῆ Μιχάλης 700 Κυδωνιάτες καί καβαλικεύει τά Λευκά. Ὅρη καί πάει στήν Ἀργυρούπολη τῆς Ρεθύμνης καί καλεῖ τήν Γενική Συνέλευση τῶν Κρητῶν. Καί ἐργαίνετο στό θῆμα καί ἀπετείνετο πρὸς τοὺς ἐπαναστάτες: Παιδιά ἐπεριμέναμε τήν ἔνωση ἔξε μῆνες ἕνα χρόνο, παρήλθε ὁ χρόνος, ἡ ἔνωση δέν ἦλθε, οἱ Τούρκοι δίδουν καί πάλι τά προνόμια. Νά τά δεχτοῦμε;

—Ἐ, ποτέ δέν ἐπεριμέναμε ἀπὸ τόν γενικό ἀρχηγό μιὰ τέτοια κουθέντα, πόλεμο, πῆλεμο, ντάν ντάν, τουφεκιές ἀπ' ὄλο τό πρῶτόπεδο. Αἱ ἀφοῦ ἐπιμένετε νά συνεχίσουμε τόν ἀγῶνα καί νά συνεχίσουμε τόν ἀγῶνα καί νά δοῦμε ποιὶ θά μείνουν τελευταῖσι. Μάντακας: Μὲ τὰ χορτάρια τῆς γῆς θά διατηρήσωμεν τήν ἐπανάστασιν 3 χρόνια. Ἐφεύγανε λοιπόν. Ζυμπρακάκης, ὄφου ἡ Κρήτη, ὄφου ἡ Κρήτη, πῶς τῆ λυποῦμαι; μὰ δέν μπορούσα νά μιλήσω διότι εἶμαι Ἕλληνας ἀξιωματικός. Μάντακας, γιὰ τί δέν μᾶς τό εἶπες; —Δέν μπορούσα νά μιλήσω διότι εἶμαι Ἕλληνας ἀξιωματικός. —Γυρίζει ὁ καθένας στήν περιφέρειά του καί κάνει πόλεμο κατὰ τῶν Τούρκων. Πάει ὁ Χατζῆ Μιχάλης εἰς τὸ χωριὸν Γεράνι τῆς Κυδωνί-

ας καί σφάζει τῆς Παναγιωτοχατζήνας τὸ βόδι. Ἐσφαίξες μπρὲ Χατζῆ καψάλη τὸ βουὶ ἀπὸ ἡθελε νά σπεῖρη καρπὸ νά φάνε 200 ἀνθρώποι ψωμί; Δὲ σὲ σφάζουνε μπρὲ Χατζῆ καψάλη μπλεῖο οἱ Τούρκοι νά ξεμυστευτοῦμε;! Ἐνας θεοφοβούμενος καί ἡλεος: διῶλε κάτσε ἐκεῖ ὡς πότε μπρὲ θὰ λαλιούμε ἔτσι; Ἐνας ἄλλος Λοικκιώτης τοῦ ἔλεγε, σάπα μπρὲ κακοφρίζικε καί πάντα ἔτσι, μα καλλιὰ κερατὰς παρὰ κακοφρίζικος.

Μιὰ Μερραρχία στρατοῦ εἰς τὸν Πλατανιά καί πάει καί κτυπᾷ τὸν Χατζῆ Μιχάλη καί ὑποχωρεῖ πρὸς τὸ χωριὸν Ξεροκάμπι καί μπαίνουν οἱ Τούρκοι στὸ χωριὸν Γεράνι καί ἐπολέμα ἕνας Τούρκος ἀξιωματικός νά διῶση μιὰ γυναίκα ἡ ὁποία ἐδύζανε ἕνα παιδάκι. Ἡ γυναίκα ἐλίντσαρε τὸν ἀξιωματικό καί τραβάει τὸ κουμπούρι ὁ ἀξιωματικός καί παίζει τοῦ παιδιοῦ εἰς τὴν κεφαλὴν καί τὸ σκοτώνει καί τρέπεται ἡ γυναίκα εἰς φυγὴν καί βγαίνει εἰς τὸ Ξεροκάμπι. —Ποῦ εἶναι ὁ Χατζῆ Μιχάλης; —Νάτον τοῦ κόβεται ἐκεῖ πέρα. Καί πάει ἡ γυναίκα καί τοῦ κτυπᾷ τὸ σκοτωμένο παιδί εἰς τὸ πρόσωπο. Χατζῆ Μιχάλη ἰδὲ οἱ καρποὶ σου. Ὑποχωρεῖ ὁ Χατζῆ Μιχάλης πρὸς τὰ Κεραμιά καί πολιορκοῦνται τοῦ Χατζῆ Μιχάλη 40 πρωτοπαλληκάρια εἰς τὴν θέσιν Ἀλιγάνου καί ἀδειόζουνε τὰ τουφέκια των, δέν ἠμποροῦσαν νά γεμίσουνε στενῶς πολιορκημένοι ἀπὸ τοὺς Τούρκους, δέν ἠμποροῦσαν καί οἱ Τούρκοι νά πυροβολήσουνε διότι ἦτο καὶ ἀπέναντι Τούρκοι καί ἤθελε νά τοὺς σκοτώσουν. Ὁ ἥρωας ὁ Μαντακάκης ἐφώνιαζε, ράχη μὲ ράχη μπρὲ καί μὲ τὸ ὑποκόπανο ν' ἀνοίξωμε γραμμὴ.

(Συνεχίζεται)

Σελίδες από τη ζωή των 'Ηρώων

ΓΕΝΕΑΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΑΡΧΗΓΟΥ ΧΑΤΖΗ - ΜΙΧΑΛΗ ΓΙΑΝΝΑΡΗ

Ένδιαφέρον κείμενο του όπλαρχηγού Γ. Ν. Σολιδή (†)

Έκδίδει: Γ. Δ. Καψωμένος

9ον

Ό του θαύματος και άνοιξαν την γροίμη και έφυγαν, ένας έσκοτώθηκε ό λεγόμενος 'Ιωάννης Βολάνης. Ό Χατζή Μιχάλης Γιάνναρης έπεριφέροντο εις διάφορα μέρη τής Κυδωνίας και έκανε μάχες φοβερές γατά τών Τούρκων.

Η σφραγίδα τής γενικής αυνελεύσεως ήτο 4 τεμάχια, ένα έκρατούσαν οί 'Ηρακλειώτες ό Κόρακας, ένα οί Σφακιανοί, ένα ό Χατζή Μιχάλης Γιάνναρης τό τέτοιοτο ήκράτα ό άρχηγός Σκαλίδης. Πάνε οί Σφακιανοί να πάρουνε του Σκαλίδη τήν σφραγίδα, πάει ό Σκαλίδης και λέει του Χατζή Μιχάλη πάρε τήν σφραγίδα καπετά Χατζή διότι με άπειλούνε οί Σφακιανοί ότι θα μου τήν πάρουν. Δώσε τήνε του Μάντακα που κρατά και τήν άλλη. Πάνε οί Σφακιανοί και λένε του Σκαλίδη καπετά Σκαλίδη δώσε μας τήν σφραγίδα. Τήν έπήραν οί Λακιιώτες. Οί Λακιιώτες; Ναί και ποιός τήν κρατά; Ό Μάντακας. Πάνε οί Σφακιανοί λένε του Μάντακα, καπετά Νικόλα δώσε μας τήν σφραγίδα γιατί έμεις οί Σφακιανοί θα κρατούμε τήν μισή. Και ντά ήντα είσθε μωρέ έσείς οί Σφακιανοί και θα κρατάτε τήν μισή; Καπετάν Νικόλα θα σκοτωθούμε ίδιαδά. Και γυρίζουνε αλλήλως τά κουμπούρια.

Και ύποχρεώνονται οί Σφακιανοί να φύγουνε διότι ό Μάντακας είχε μαζί του τό τρομερό έξάρσι τών Λακκών, Κουτρούλης, Μαλινδρέτας, Μιχειέτας, Ζουρίδης, Μάμτακας και Μανοράλης. Έτσι λοιπόν έμεινε ή μισή σφραγίδα στον άρχηγό Χατζή Μιχάλη Γιάνναρη.

Ό Χατζή Μιχάλης ό Σκαλι-

δης, ό Κριάρης, ό Κορκίδης, ό Συμπροκόκης και ό Μάντακας τους βίβλιοξενόσσε ό Σολιδής στον Όμαλό εις τό σπίτι του. Μετά τό πέρας του δείπνου λέει ό Συμπροκόκης και ό Χατζή Μιχάλης έξω, διότι έχαμε έμπιστευτικά να μιλήσωμε.

Ό Σολιδής έκρήφθηκε μέσα στον άχεργιώνα χωρίς να τον δούνε. Αρχίσανε λοιπόν να κουβεδιάζουν έμπιστευτικά και έλέγανε: οί άνδρες άπεροητευτήκανε και αρχίζουνε και μουρμουρίζουνε και θα γράψωμε χαρτιά άπόψε ότι μάς γράψανε άπό τον Μωριά ότι ή ένωση έρχεται έντός 6 μηνών μόνο, ζήτω ή ένωση. Και λίαν πρωί πάνα εις του Μπραίμ τό πηγόδι και παίζουν πολλούς πυροβολισμούς και συγκεντρώνονται τά στρατεύματα γύρω γύρω στους άρχηγούς Χατζή Μιχάλη, Σκαλίδη και Κριάρη. Παιδιά έχομε γράμματα άπό τον Μωριά και μάς γράφουνε ότι ή ένωση έρχεται έντός 6 μηνών μόνο, ζήτω ή ένωση και ζήτω ό πόλεμος. Έτσι λοιπόν συγκροτήσανε τες δετικές έπορχίες οί τρεις άρχηγοί Χατζή Μιχάλης, Κριάρης και Σκαλίδης. Καθίζει λοιπόν ό Χατζή Μιχάλης στον Όμαλό και γράφει 700 χαρτιά Κυδωνιάτων. Ό Σολιδής πρώτος ξάδερφος του Μάντακα, και του λει: Μάντακα τί είναι αυτά που κανετε; άκουσα τί λέγατε. Μην τό μαρτυρήσης γιατί θα βρης τραβάγια. Όχι, δεν τό μαρτυρώ, μαζί σας. Μοιράζει ό Χατζή Μιχάλης τους τίτλους: Όπλαρχηγούς, χιλιάρχους, πεντακοσιάρχους, εκατοντάρχους, πενηκοντάρχους, είκοσιπεντάρχους και όπλίτες.

(Συνεχίζεται)

Σελίδες από τη ζωή των Ήρώων

ΓΕΝΕΑΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΑΡΧΗΓΟΥ ΧΑΤΖΗ - ΜΙΧΑΛΗ ΓΙΑΝΝΑΡΗ

Ένδιαφέρον κείμενο του όπλαρχηγού Γ. Ν. Σολιδή (†)

Έκδίδει: Γ. Δ. Καψωμένος

10ον

Ο Μουσικουντής από την Άγια Μαρίνα έβαλε ένα φέσι τούρκικα και έβαστα και τούρκικα άρματα και κατεβαίνει στο χωριό Σταυλός και πιάνει δυό τουρκάκια και σφάζει τὸ ένα και τ, άλλο πάει στὸν Όμαλό και τὸ παρουσιάζει εἰς τὸ Χατζή Μιχαήλ και τοῦ λέει, ἰδοὺ κύριε άρχηγέ τί ἔκασμα.

Δέν σ' εἶδανε, μωρέ, οἱ Τούρκοι;

Ναί, μέ εἶδανε, μὰ εἰδάστουνα τούρκικα άρματα και εφόρουνα τούρκικο φέσι και νομίζανε οἱ Τούρκοι ὅτι εἶμαι και ἐγὼ Τούρκος, και ἔλεγα κα ἰστό τουρκάκι τοῦ ελάλιουνα, κακορίζικο, μη μιλήσης γιατί θά κόψω τὴν κεφαλή σου και σένα σάνκαι τ' άλλου. Και ἔτσι ἐπέρασε ἀπο πολλά τουρκικά φυλάκια για νά ἔλθῃ στὸν Όμαλό, και ὁ Μουσικουντής ἔγινε πρωτοπολλή καρπο τοῦ Χατζή Μιχαήλ.

Ο Χατζή Μιχαήλς Γιανναρής, ἀφοῦ ἔγραψε τὰ ἑπτακόσια χαρτιά και ἔμοίρασε τσι τίτλους ἑκατοβίκεψε τὰ Λευκά Όρη και ἔπῃρε τὰ ἑφτακόσια παλληκάρια και πήγε στὴν Ἀργυρούπολη. Όταν ἔφθασε στὴν Ἀσὴ Γωνιά σταματᾶ τὰ παλληκάρια και τῶνε λέει, παιδιά ἔχομε τὴ μισὴ σφραῖδα εἰς τὰ χέρια και πρέπει νάχω και τὼ Σφακιανῶ τὸ τέταρτο και τὸ τέταρτο τῶν Ἡρακλειωτῶ νά ἐνώσω τὴ γενικὴ σφραῖδα νά σφραγίσω τὰ χαρτιά σας. Και πᾶνε ὁ Κουτρούλης, ὁ Μουσικουντής, ὁ Μαλιόρέτος, ὁ Ζουρίδης και φέρνουνε τῶν Σφακιανῶ τὴ σφραῖδα και οἱ Ἡρακλειώτες τὴ δῶσανε μετὰ εὐχαριστήσεως. Και μπαίτουνε σ' ἕνα σπίτι και δάνουν ἑπτακόσες σφραγίδες και ἐπανοφέρνουν και πάλι τὸ τέταρτο τῶν Σφακιανῶ και τοῦ Κόρακα.

Ο Χατζή Μιχαήλς τὸν τρίτο χρόνο ἐπέρασε τὰ Σφακιά, τὴν Ἀνώπολι, τ' Ἀσκύφου, τὴν Ἀσὴ Γωνιά, τὰ Ρούστικα και πήγε ὡς τὸ Μυλοπόταμο και ἔσερνε τὰ παλληκάρια τῆς Κυδωνίας

και ὅταν ἐπερνοῦσανε στὴν Ἀνώπολη ἤλεγε μιὰ γριούλα ὦ! ἔ' ανάξουδα, ἀδὲ λές και μιὰ μένα τὰ γέννα.

Ο Χατζή Μιχαήλς Γιανναρής ὅπου ἐσυγκεντρώθηκαν εἰς τὸν Ἀποκόρωνα ἑβδομήντα δυό καπετανέοι και ἦτανε ὁ ἄραιότερος καπετάνιος δὲν ἔμπορτα κενεῖς νά τὸν ἀτενίσῃ και ὅποιος ὄνε πλησίαζε τὸν ἀγάπα.

(Συνεχίζεται)

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΙΣ

Ἡ Διοίκησης Χωροφυλακῆς Χανίων ἀνακοινῶν ὅτι, ἐπειδὴ κατὰ τὴν προσεχῆ ἐαρινὴ και θερινὴ περίοδον προβλέπεται ἀφιξίς ἐν τῇ Πόλει Χανίων σημαντικῶ ἀριθμοῦ Τουριστῶν, παρακαλοῦνται οἱ δυναμένοι νά διαθέσωσι πρὸς ἐνοικίασιν ἐπιπλωμένα δωμάτια ὅπως δηλώσωσι ταῦτα εἰς τὸν ἐνταῦθα Σταθμὸν Τουριστικῆς Ἀστυνομίας ὁδὸς Καρασκάκη 44 Τηλέφωνον 44.77.

Ο Διοικητῆς τῆς Δ) κήσεως
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΝΙΚΑΣ
Ἀντ'συνταγματάρχης

Ἰγγραῖρια

ΚΟΣΜΟΓΚΑΖ

Δωρεάν ἢ ἐπισκευὴ
τῆς Κουζίνας σας

Τηλέφωνον ἀμέσου
ἔξυπηρετήσεως

77.877

Σελίδες από τή ζωή τῶν Ἡρώων

ΓΕΝΕΑΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΑΡΧΗΓΟΥ ΧΑΤΖΗ - ΜΙΧΑΛΗ ΓΙΑΝΝΑΡΗ

*Ενδιαφέρον κείμενο τοῦ ὄπλαρχηγοῦ Γ. Ν. Σολιδῆ (†)

*Εκδίδει: Γ. Δ. Καψωμένος

11ον

Ἐσυνέχισε τόν ἀγῶνα ὁ ἀρχηγός Χατζῆ Μιχάλης Γιάνναρης ὑπὲρ τῆς ἐνώσεως τῆς Κρήτης μετὴν μητέρα Ἑλλάδα μέχρι τοῦ 1869 κι ἐκαταφύγανε εἰς τόν φάραγγα τῆς Σομαριᾶς μετὸν ἀρχηγό Κριάρη καὶ Μάντακα. Καὶ κατεβαίνει τό τριμερό ἐξάρτι τῶν Λάικων Χρήστος Κουτρούλλης, Σπύρος Μαλινδρέτος, Ἐμμανουὴλ Μιχαλῆς, Ἐμμανουὴλ Ζουρίδης, Ἰωάννης Μάντακας καὶ Ἰωάννης Μανωρῶλης καὶ τοὺς προδίδουε καὶ συλλαμβάνονται. Καὶ πάει ὁ Τούρκος Μπαχρῆς Μπαϊρακάγασης καὶ τοὺς ζητοῦσε τοῦ πασσᾶ νὰ τοὺς θανατώσῃ καὶ τοῦ λέει ὁ πασσᾶς, γκητῆ σὲν γκισπέκ μπρέ γιόκ ἐπίσι γκισοῦρ μπίν γούρ. Ὁ Μπαχρῆς ἀπαντᾷ στὸν πασσᾶ, μπίν γιοῦς ἀσκερλί ἐπίς γκισοῦρ ζαράρ γιόκ. Καὶ τό μαθαίνει ὁ Δρακογιώργης ἀπὸ τοὺς Λάικους καὶ πάει καὶ λέει τοῦ πασσᾶ, ἀφέντη πάρε τό τουφέκι μου καὶ γῶ θά πάω νὰ σοῦ φέρω τὸν Χατζῆ Μιχάλη.

—Βάλαι μπρέ καὶ ἂν δὲν ἐλθεὶ ὁ Χατζῆ Μιχάλης καὶ νὰ τοὺς σκοτώσω θέλει.

—Πύρε τό τουφέκι μου, ἀ

φέντη.

—Κράτα το μωρέ μὲ στέκει σου νὰ τό κρατᾷς.

—Ἀφέντη 48 ὥρες θά μοῦ δώσεις ἄδεια διότι εἶναι χιόνια καὶ θὰ χασομερήσω. Καὶ πάει ὁ Δρακογιώργης στὴ Σομαριᾶ καὶ λέει τοῦ Χατζῆ Μιχάλη, ἀρχηγέ σπιῶσανε τό ἐξάρτι καὶ ἂν δὲν πάης νὰ παρουσιαστῆς. . . Καὶ λέει ὁ Χατζῆ Μιχάλης τοῦ Κριάρη, Κριάρη ἐγὼ θά πάω νὰ παραδοθῶ νὰ σώσω τοὺς ἄνδρες μου. Τοῦ λέει ὁ Κριάρης, ἐγὼ δὲν παραδίδομαι, θά πάω ἀπὸ τό Σέλινο νὰ βαρκορισθῶ νὰ πάω στὸν Μωριά μετὰ τὰ παλληκάρια μου. Καὶ πάει εἰς τό Σέλινο καὶ προδίδεται. Καὶ πάει ὁ Μπαϊρακάγασης Τούρκος, ὀνομαζόμενος Φούσκης, μετὸν στρατὸ καὶ Τουρκοκρητικὸ καὶ πολιτικοῦνε τὸν Κριάρη. Καὶ ἀνοίγουν μέχη καὶ σκοτώνουν τὸν σηματοφόρο του, τραυματίζεται κι ὁ Κριάρης, σκοτώνουν του μερικὰ παλληκάρια καὶ συλλαμβάνεται ἀπὸ τοὺς Τούρκους αἰχμάλωτος. Ὁ δὲ Χατζῆ Μιχάλης κατεβαίνει εἰς τοὺς Λάικους καὶ παραδίδεται εἰς τὴν θέσιν Μπουρμασκέφαλα εἰς τὸν πασσᾶ.

(Συνεχίζεται)

ΣΕΛΙΣ 3

Σελίδες από τη ζωή τῶν Ἑρώων

ΓΕΝΕΑΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΑΡΧΗΓΟΥ
ΧΑΤΖΗ - ΜΙΧΑΛΗ ΓΙΑΝΝΑΡΗ

Ἐνδιαφέρον κείμενο τοῦ ὄπλαρχηγοῦ Γ. Ν. Σολιδῆ (†)

Ἐκδίδει: Γ. Δ. Καψωμένος

12ον

Ἔσπευσε ἡ μουσική καὶ ἔχειροτοῦσε τὴν παρουσία τοῦ Χατζῆ Μιχάλη. Τὸ πρῶτ' ἀφειθήκανε ἐλεύθερα ὅλα τὰ παλληκάρια τοῦ Χατζῆ Μιχάλη, τὸν δὲ Χατζῆ Μιχάλη ἐσυνόδεψε ὁ πασσάς καὶ τὸν μετέφερε εἰς τὰ Χανιά καὶ πορίζει ἡ Τουρκιὰ εἰς τὸν Κλοιδισὸ εἰς τὴν γέφυρα νὰ δοῦνε τὸν Χατζῆ Μιχάλη καὶ ἐμάλανε ἄσματα καὶ ἐτραγουδούσανε: «στὲ γαϊδάρια γαλασὴ καὶ μουτίσανε οἱ Ρῶμιοι, στὲ γοῖσάρα μαύρη καὶ ἐπίσανε τὸν Χατζῆ Μιχάλη», «τέκασανε τὸ Παν ἑλλήνι ἔχεστηκαν οἱ γ' ἑλλήνοι». Τοῦ λέει ὁ πασσάς, αὐριο θὰ σοῦ κάνω τραπέζι με τὴν μουσική, αὐριο τοῦ λέει δὲν μπορῶ νὰ σοῦ κάνω τραπέζι διότι πέθανε τοῦ ἀδελφοῦ μου ἡ κόρη καὶ θὰ σὲ παρακαλέσω ἰσὸν νὰ δάλης μαῦρο φέσι, καὶ ντύνει τὸ κόκκινο φέσι με μαῦρο ντιμπέ καὶ τὴν ἐπομένη τὸν παίρνει καὶ τὸν πηγαίνει στὴν Κωνσταντινούπολι καὶ τὸν παρουσιάζει στὸν μέγα βεζύρη καὶ τοῦ λέει ὁ μέγας βεζύρης, ἐσὺ εἶσαι ὁ Χατζῆ Μιχάλης; Ναί, ἐγὼ εἶμαι. Καὶ τί θέλεις νὰ σοῦ κάνω; Το σπαθί σου καὶ ἡ κεφαλὴ σου ναί! μὰ εἶναι κρῆμα νὰ σὲ σκοτώσω. Νὰ δεχτῆς

νὰ πάης διοικητῆς εἰς τὸ Τουρκεστάν. Ἀφέντη ἀφοῦ τὸ λέεις δέχομαι καὶ τοῦ δίνει τὸ διορισμὸ εἰς τὸ χέρι με σαρανταπέντε οθωμανικὲς λίρες τὸν μῆνα. Ὁ Χατζῆ Μιχάλης τοῦ λέει, ἀφέντη ἐπειδὴ εἶμαι τόσα χρόνια ἐπαναστάτης καὶ κατὰ τῆς πίστεως μας, δὲν ἐμετάλαβα καὶ θὰ μὴ ἔδωσῃς ἄδεια νὰ πάω σὲ μιὰ ἐκκλησία νὰ μεταλάβω, καὶ τοῦ δοῦδει τέσσαρις καυκασιανούς καὶ τὸν φυλάγανε.

Ὁ ἡγούμενος τῆς ἐκκλησίας τοῦ ἀγίου Παντελεήμονα συννενογάται τὴν Ρωσικὴν πρεσβεΐα, ἡ Ρωσικὴ πρεσβεΐα τηλεφωνεῖ εἰς τὴν Ρωσία καὶ καταβαίνει μιὰ Γρωσικὴ φρεγάδα εἰς τὸν Κεράτειον κόλπον καὶ ἐπερίμενε. Ἡ Γρωσικὴ πρεσβεΐα συννενοήθηκε με μιὰ Ἀγγλίδα λόρδισα καὶ πᾶει ὁ Χατζῆ Μιχάλης καὶ μπαίρει μέσα καὶ εἶχανε μέσα ἕναν κουρέα ναὶ τοῦ ἀφαιρεῖ τὰ γένια καὶ τὰ μαλλιά. Οἱ Καυκασιανοὶ ἐφύλαγαν ἔξω ἀπὸ τὴν πόρτα καὶ δάνει φράγκικα ρούχα, τὸ πῆτι εἶχε ἄλλη ἔξοδο καὶ πορίζει ὁ Χατζῆ Μιχάλης καὶ πᾶει εἰς τὴν πρεσβεΐα καὶ τὸν δάζει στὴν φρεγάδα καὶ φεύγει εἰς τὴν Ρωσία.

(Συνεχίζεται)

ΣΕΛΙΣ 3

Σελίδες από τη ζωή των Ἡρώων

ΓΕΝΕΑΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΑΡΧΗΓΟΥ
ΧΑΤΖΗ - ΜΙΧΑΛΗ ΓΙΑΝΝΑΡΗ

Ἐνδιαφέρον κείμενο τοῦ ὀπλαρχηγοῦ Γ. Ν. Σολιδῆ (†)

Ἐκδίδει: Γ. Δ. Καψωμένος

13ον

Κάθε πρωὶ μὲ τὴν δροσιὰ
π' ἀνοίγουνε ὄλατ ἄθη
ἀρφουκασιῆτε νὰ σὰς πῶ
γιὰ τοῦ Χατζῆ τα παθη.
Στὰ χίλια ὀκτακόσια
εἰς τὰ ἄζηνα πάνω
στοὺς Λάκκους κάνει στρατεύμα
τ' ἄσκέρι τοῦ Σουλτάνο.
"Ὠ! γιὰ νὰ πιάσουν τὸν Χατζῆ
τῆς Κρήτης τὸ κεφάλι
γιὰ δὲν ἀφίνει τὴν Τουρκιά
νὰ προχωρήσῃ πάλι.
Μιὰ πρωινὴ ξημέρωμα
μην εἶχε ξημερώσει
στό σπίτι τοῦ Κατωχατζῆ
τ' ἄσκέρι πάει νὰ ζῶσει.
Καὶ ζώνουνε τὸν ἀρχηγόν
κι ἦτανε προδομένος
ταμποῦρι ἄσκέρι δεκοχτῶ
καὶ πιάνεται ὁ καῦμένος.
Μὲ τὰ παιγνίδια οἱ στρατηγοὶ
ἐλάλουν τὸν στὴν χώρα
γλεντίζουν καὶ δηγούντονε
οἱ σκύλοι αὐτὴ τὴν ὥρα.
Ὠτό χάφι τὸν ἐβάλανε
καὶ ἀμέσως σ' τὸ ἄλυσίδες
νὰ τὸν χαλάσουν πολεμοῦν
οἱ Τούρκοι οἱ μισιρληδες.
Κι ἀπὸ τ' ὄχαφι ἔφυγε
πεφτει ἀπὸ τὸ μπεντένι
Λακκιώτες τὸι ἐπήρανε
ὄλοι ἦσαν ἀνδρειωμένοι.

Κινοῦν τοὺς τὰ στρατεύματα
μὲ τὴν καβαλαρία
καὶ τῆσεται στὸν Ὀμαλὲ
νὰ κτίσῃ ἐκκλησιά.
Βοήθησέ μας Παναγία
καὶ σὺ ἅγιε Παντελέο
θα κτίσω θε τὴν ἐκκλησιά
καὶ τὸ ὄνομά σου λέω
Μὰ τὸν ζητοῦσε ὁ πιασάς
κι ἔστειλε ριτζατζῆδες
μὰ δὲν σιμάνει ὁ Χατζῆς
φοβάται τὸ ἄλυσίδες.
Χατζῆ ποῦ θ' ἀνταμώσουμε
οἱ δυὸ μας σ' ἓνα μέρος
θελω δυὸ λόγια νὰ σοῦ πῶ
τῆ Κρήτης τὸ συμφέρος.
Θέλει ὁ Σουλτάνος νὰ σὲ δῆ
θελεὶ νὰ σ' ἀνταμώσῃ
τῆ Κρήτης τὰ ζητήματα
σικέφτεται γιὰ νὰ δώσῃ.
Καὶ βρίσκονται μὲ τὸν πιασά
καὶ πάνε εἰς τὴν πόλι
καὶ βγαίνουνε στοῦ Βασιλιά
μιὰν ἑορτὴ μιὰ σκόλη.
Καλῶς τὸν καπετὰν Χατζῆ
ποῦρθε νὰ μοῦ ζητήσῃ
τῆ Κρήτης τὰ ζητήματα
θελεὶ νὰ διαλύσῃ.
Δέξου Χατζῆ ζητήματα
νὰ δώσω στό χωριό σου
νὰ σοῦ τὸ ἀφίσω ἀσύδοτο
νᾶναι παντοτεινό σου.

(Συνεχίζεται)

ΣΕΛΙΣ 3

Σελίδες από τη ζωή τῶν Ἡρώων

ΓΕΝΕΑΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΑΡΧΗΓΟΥ
ΧΑΤΖΗ - ΜΙΧΑΛΗ ΓΙΑΝΝΑΡΗ

*Ενδιαφέρον κείμενο τοῦ ὀπλαρχηγοῦ Γ. Ν. Σολιδῆ (†)

*Εκδίδει: Γ. Δ. Καψωμένος

14ον

Τὰ Κρητικά ζητήματα
 ἴπο μιά μερία στην ἄλλη
 ἔα θωσῆς τούρκο θουσιλιά
 μη σοῦ κτυπήσουν πάλι.
 Στήν πόλι, στό παλάτι μου
 σ' ἔχω και συλλογίσου
 στήν κοσμανιόλα σημερα
 θα βάλω το κορμι σου.
 Ἐὰ σέ σπάρω στίς φλοκές,
 θὰ βάλῃς ἄλυσίδες
 να σέ παιδεουν ζωντανό
 οἱ ἔδικαί μου ἀκλίδες.
 Ἄν με χαλόσης βασιλιά,
 στήν Κρήτη τ' ἄρματα μου,
 καὶ πόλι θὰ σέ πολεμοῦν
 τα βέρη τὰ δικά μου.
 Δεξου Χατζῆ ζητηματα
 να δώσω τσ' ἀφεντιάς σου
 να σέ ζυγιάσω με χρυσό

να πιας στα γονικά σου.

Τό αἷμα τῶν ἀγωνιστῶν
 ὄεν ἦλθα να πουλήσω
 μον' εἶν' ἡΚρήτη στό ζυγό
 καὶ θὰ σέ πολεμίσω.
 Θὰ πάῃς τίς Γιαννιτσαριές
 που κάνειῖς εἰς τῆ νΚρητη
 ἄπλα θὰ βροῦν οἱ Κρητικοί
 να σοῦ βαροῦν στήν πίστη.
 Θὰ φύγουν Τουρκοκρητικοί
 κα ἰτὰ στρατεύματά σου
 δώσε τῆς Κρήτης τὰ κλειδιά,
 ὄεν εἶναι πιά δικά σου.

Δώσε καὶ με μίαν ἄδεια
 να πᾶ να μεταλάβω
 καὶ τάξε καὶ ἐχάρισες
 στόν Κρητικόν τόν σκλάβο.

Νὰ δώσω εἰς τοὺς οὐρανοῦς
 ψυχή πεπαιδευμένη
 κι ἄγγελος ἐκατέθηκε
 καὶ στέκει κι ἀνιμένει.
 Καὶ ὁ πρόξενος τό ἤξευρε
 πῶς ἦτο τῆς ἀξίας
 καὶ πήρε τον τόνάρχηγό
 κι ἔφυγε στή Ρωσία.
 Πολλά εἶν' τὰ πάθη τοῦ Χατζῆ
 που εἶχε παθωμένα
 νάξερα να τὰ δηγηθῶ
 ἤθελα μίαν ἡμέρα.

Ἦρέπει να μνημονεύεται
 σ' ὄλες τίς ἐκκλησίες
 γιατί πολέμα τὴν Τουρκιά
 κι εἶχε τιμές καὶ ἀξίες.
 Χατζῆ Μιχάλης Γιάνναρης
 ἦτονε τ' ὄνομά του
 κι ἀπό τοὺς Λάκκουε ἦτανε
 ἡ ξακουστὴ γενιά του.

Ο ποιητὴς τοῦ τραγουδιοῦ
 Γρηγόρης Καντιδάκης
 καὶ γέννημα καὶ ἀνάθρεμα
 καὶ κείνος Λακκιωτάκης.

(Συνεχίζεται)

ΟΔΗΓΩΝ

ΠΡΕΑΔΑΚΗ -

ΑΡΟΥΔΑΚΗ

Γζανακάκη 10

ΤΙ ΟΤΕ)

Σελίδες από τη ζωή των Ήρώων

ΓΕΝΕΑΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΑΡΧΗΓΟΥ ΧΑΤΖΗ - ΜΙΧΑΛΗ ΓΙΑΝΝΑΡΗ

*Ενδιαφέρον κείμενο του οπλαρχηγού Γ. Ν. Σολιδή (†)

*Εκδίδει: Γ. Δ. Καψωμένος

15ον

ΣΗΜ. Έκδοτου: Στη συνέχεια του κειμένου του μακαρίτη Καπετάν Γιώργη Σολιδή ο αναγνώστης θα διαπιστώσει πού και πού επαναλήψεις. Αυτό γίνεται εξ αιτίας της παρεμβολής των τραγουδιών που διακόπτουν την αφηγηματική συνέχεια και χρειάζεται έπειτα μία ανασύνδεση του νοήματος.

Οί επαναλήψεις αυτές ώστο-

σο δεν μένουν χωρίς αξία, γιατί πάντα κάτι καινούργιο μας δίνουν, είτε σε ιστορική ύλη, είτε σε ύφος.

Η πορόθεση των τραγουδιών δείχνει και κάτι άλλο. "Οτι κινητρο του συγγραφέα δεν ήταν να σκιαγραφήσει απλώς γεγονότα, μα πιά πολύ να σύρη τον αναγνώστη στους ρυθμούς της λυρικής κόψης και της αστραφτερής θυμοσοφίας πού είναι ή αφετηρία προς ένα πληρωμα ζωής ικανής να μεγαλουργήσει, ό,τι υπάρχει ιερώτερο και τιμιώτερο στον κόσμο των ελληνικών αξιών.

Εξ αιτίας ακριβώς αυτού, τό κείμενο σε αρκετά σημεία παίρνει ακόμη τη μορφή ασύνδετων χρονολογικά εικόνων με παρεκβάσεις και έπιφωνήματα. Δεν λείπουν μάλιστα κι οι ανάδρομες.

Κεντρικός άξονος παραμένει πάντοτε τό ήρωικό στοιχείο κι ό πόθος για τις κορυφές της Έλληνικής Δόξας.

Γ. Δ. ΚΑΨΩΜΕΝΟΣ

"Εφυγε για την Ρωσία και τον έπαράλαβε ό δήμαρχος της Οδησού Μέρλις και τον έπαρουσίασε εις τον Τσάρο. Ό Τσάρος τον συνεχάρη διά τα άνδραγαθήματά του και του χορήγησε σύνταξη δύο ναπολεόνια την ημέρα και του χάρισανε και ένα σπαθί χρυσό προς τιμήν του και έκατσε εις την Ρωσία μέχρι το 1877 όπου κηρύχθηκε ό Τουρκωσικός πόλεμος και έκατέδηκε στην Αθήνα και έσυνενοήθηκε την Ελληνική Κυβερνηση και του δώσανε πολυμοφώδια και διπλα και εξεβάρκαρε εις την Κρήτην εις τό χωρίο Αφράτα της Κισαμου και έκήρυξε την επανάστασιν κατά των Τούρκων μετά των λοιπών του συντρόφων Κριάρη Σκαλίδη και λοιποί. Και έπεριορίσανε τα τουρκικά στρατεύματα έντός των Χανίων

(Συνεχίζεται)

σομήσεις
ΚΟΥΝΑΛΗΣ

Τηλ. 51.07

ΧΑΒΡΕΣ

Ν ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ

Κων)νου 35

35.44

έντιουμ**Η ΠΟΜΟΝΗ**

την όδον ΒΑΣΙΛΕΩΣ

αός 10 (ΜΠΟΛΑΡΗ)

ονονικόν Κέντρον

ηλ. 45-41

ΣΕΛΙΣ 3

Σελίδες από τη ζωή των Ἡρώων

ΓΕΝΕΑΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΑΡΧΗΓΟΥ
ΧΑΤΖΗ - ΜΙΧΑΗΛ ΓΙΑΝΝΑΡΗ

Ἐνδιαφέρον κείμενο τοῦ ὄπλαρχηγοῦ Γ. Ν. Σολιδῆ (†)

Ἐκδίδει: Γ. Δ. Καψωμένος

16ον

Στὰ χίλια ὀκτακόσια
ἑξήντα καὶ ἑννέα
μαύρη ἀντάρα πλάκωσε
αραχνισμένη μέρα.
Συνάζονται οἱ Ἀρχηγοὶ
στὰς 5 τοῦ Γενάρη.
Στὴν Σαμαρῶ στὴν Φάραγγα
με συλλογὴν μεγάλη.
Συνάζονται οἱ Ἀρχηγοὶ
καὶ ἐκεῖ ἀποφασίζουν
σημαιοφόρου τοῦ Χατζῆ
γράμματα ἐγχειρίζουν.
Ἰράφου'ε τοῦ διοικητοῦ
νὰ τῶνε στείλῃ πλοῖα
Νὰ φύγουν ἀπὸ τὸ νησί
να γίνῃ ἡσυχία.

Ἄλλ' ὁ Πασσᾶς τῶν ἀπαντᾶ
νὰ μὴν ἀναχωρήσουν
Ἀλλὰ τὸ γρηγορώτερον
ν' ἀρθῶν νὰ προσκυνήσουν.
Συνέλοσθον τὸν κομιστὴν
με δώδεκα Λοκκιῶτες
τοὺς σωματάρχους τοῦ Χατζῆ
ἄξιους πατριώτες.
Τοῦρκοι ἀπὸ τὴν Σαμαριὰν
ὄρμουν καὶ οἱ Φωκιῶτες.
Τὸ χιόνι δεκαπέντε ὄργυιες
χωρὶς τρέφῃ οἱ στρατιῶτες.
Ἦλθε ἡ ὥρα ἡ πικρὰ
ἡ τεθλιμμένη μέρα
Πιὰ ν' ἀποχαιρετίσωμεν
ἀδελφία τὴν μητέρα.
Τρία στοιχεῖα φοβερὰ
πολλὰ μὰς κυνηγοῦνε
Πεῖνα, τὸ χιόνι κι ἡ Τουρκία
πᾶν νὰ μὰς καταπιοῦνε.
Τὰ ἔγραφα μὰς ἤλθανε
μέσα ἀπὸ τὴν Γαλλία
Ἡ Κρήτη ἀπεφάσισαν
νὰ μὲν στὴν Τουρκία
Ὁ Κόρακας δὲν εἶναι ἐδῶ
πρέπει κι αὐτὸς νὰ μάθῃ
τὸν σήμερον κατακλισμὸν
νὰ μὴν βραδύνη ν' ἀρθῃ.
Δὲν μένει Ἐπανάστασις
οὐδὲ τὴν ἄλλῃ Κρήτη
Σήμερον σβύνει κι ἀπ' ἐδῶ
ἡ τεθλιμμένη Μήτηρ.
Χωρὶς πολεμοφόδια
ἴντα θὰ ποῦν στοὺς Κρήτας
Τὸν μῆνα οὐλον θρέψομεν
βελάνια τοὺς ὀπλίτας
Κλαίτε βαινὰ, κλαίτε δενδρά,
δοῦτε οτεῖς φάραγγια

Σήμερον αὐλο τὸ νησί
σκεπάζεται με μαύρα
Σήμερον ξεχωρίζομεν,
χάνομεν Λευτεριὰν
Σήμερον παραδίδομεν
Πατρίδα στὴν Τουρκίαν.
Μὴν προσκυνήσωμε ἀδελφοὶ
τοῦ Τούρκου τὸν Τζαμπίτη
Ὡ ἀρειμάνιοι βλαστοί,
ὦ ἥρωες τῆς Κρήτης.
Μὴ δώσωμεν τὰ ὄπλα μας
τὰ αἱματοβαμένα
Μαζύ μας νὰ τὰ ἔχωμεν
συντρόφους εἰς τὰ ξένα.
Ἐκεῖ νὰ τὰ κρεμάσωμεν
πλησίον πρὸς τὰ θεῖα
Ὡστε νὰ ἐκπληρώσωμε
τὸ χρέος στὴν Πατρίδα.
Μακρὰν νὰ πᾶ νὰ σμίξωμεν
λαοὺς ὑπὸ δουλείαν
Ποὺ νᾶχουν τὴν ἀπόφασιν
γιὰ τὴν Ἐλευθεριὰν.
Στὴν πέτρα νὰ τυπώσωμεν
τὸν ὄρκον πατριῶται
Ὡστε νὰ ζῶμεν εἰς τὴν γῆν
μὴ γίνωμεν προδόται.
Δὲν μὰς κατηγορεῖ κανεὶς
ὅπου θὲ νὰ περνοῦμεν
Μάλιστα θὰ μὰς ἀγαποῦν,
ὅα μὰς παρηγοροῦνε.
Σκοπὸν ψηλὸν διώκομεν
ποὺ κι ὁ Θεὸς προστόζει
Ἀνταμοιβὴν ὑπόσχεται
σωτήριον στὸν ἄδην.
(Συνεχίζεται)

Πρὸς τοὺς κ. κ. ΙΑΤΡΟΥΣ

CINODOCIN

ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΚΡΗΤΗΝ

5

400

**ΡΕΥΜΑΤΙΣΜΟΙ:
ΑΡΘΡΙΤΙΚΑ:**

Νέον ΜΗ στεροειδικοῦ φάρμακον.

CINODOCIN

ΥΠΟΒΕΤΑ

ΣΕΛΙΣ 3

Σελίδες από τή ζωή τῶν Ἑρώων

ΓΕΝΕΑΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΑΡΧΗΓΟΥ
ΧΑΤΖΗ - ΜΙΧΑΛΗ ΓΙΑΝΝΑΡΗ

Ἐνδιαφέρον κείμενο τοῦ ὄπλαρχηγοῦ Γ. Ν. Σολιδῆ (†)

Ἐκδίδει: Γ. Δ. Καψωμένος

17ον

Ἐπομονήν ἄς ἔχομεν
καί σταθεράν καρδίαν
Ἵστε ν' ἀνάψη ἡ φωτιά
εἰς ὄλην τήν Πατρίδα.
Εὐχήσου μας Μητέρα μας
μεσ' ἀπό τήν καρδίαν
Γρήγορα νά 'πανέλθωμεν
εἰς τήν ἐλευθερίαν.
Ἐχύσαμε αἶμα ποταμῶν
καί ἔβαψαμεν τὰ ὄρη
καί μή παραπονεῖσαι μας
ᾧ τεθλιμμένη κόρη.
Ποῦ πᾶς τοὺς ἀντρεωμένους σου
πολυπαθῆ Κριάρη;
Στοὺς Τούρκους θά παραδοθῆς
κι ἐσύ Χατζῆ Μιχάλη;
Ἄραγε δέ λυπεῖσθε σεῖς
Μάντακα, Μαυρογέννη,
Κορκίδη καί Παρθένιε
τοῦ τόπου πιστεμένοι;
Ἐληξε, λοιπόν, ἡ ἐπανάσταση

καί συνεβριάσανε ὁ Μαυρογέννης, Μάντακας, Κορκίδης, Παρθένιος, Κριάρης, Χατζῆ Μιχάλης, Νικολοῦδης, Σταματογιάννης, Μακράντζης καί Καβιρούλης καί ἀποφασίσανε τήν παράδοσή των εἰς τοὺς Τούρκους καί τήν διάλυση τῆς ἐπανάστασης. Κατεβήκανε καί παραδοθήκανε στοῦ Ζουμί καί τήν ἐπομένη ἐπήρανε τὸν Χατζῆ Μιχάλη Γιάνναρη καί τὸν πήγανε σὰ Χανιά.

Καί ἐπόριξε ἡ Τουρκία στὸν Κλαδισὸ νὰ τὸν δῆ καί ἐφανάζανε «στὲ γαϊδᾶρα γαλανὴ καί μούτισανε οἱ Ρωμιοί», «στὲ γαϊδᾶρα μαύρη καί μούτισε ὁ Χατζῆ Μιχάλης», «ἐκάψανε τὸ Πανελλήνι ἐχεστήκαν κι οἱ Ἑλληνοί», «ἐβάλανέ τονε καί μπρόκες ἐμούτίσαν κι οἱ Λακκιώτες»

(Συνεχίζεται)

Σελίδες από τη ζωή των 'Ηρώων

ΓΕΝΕΑΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΑΡΧΗΓΟΥ ΧΑΤΖΗ - ΜΙΧΑΛΗ ΓΙΑΝΝΑΡΗ

22-12

'Ενδιαφέρον κείμενο του όπλαρχηγού Γ. Ν. Σολιδη (†)

'Εκδίδει: Γ. Δ. Καψωμένος

18ον

Το 1867 επήγανε δυο τάγματα στρατού και έπολιορκήσανε τον Φοιρνέ την ήμερα του 'Αγίου Παντελεήμονα και ιεπιάσανε 150 άνδρες και έβρέθηκε κάποιος προδότης και έβξεχώρησε 22 Λακκιώτες, που ήτανε μέσα στους 150, ως επαναστάτες και τους μεταφέρανε στού 'Αλικιανού εις την θέσι πέντε έλιές και τους σφάζανε. Πάντοτε τó έν τρίτο των φονευθέντων της Κυθωνίας ήταν Λακκιώτες, όπως και ó άείμνηστος 'Ελευθέριος Βενιζέλος έξαφώνησε θαρυσήμαντα λόγο και έλεγε: «Λακκιώτες, καστροπατηταδες ήρωες, όπου ό ίερός άγων των Λάκκων αντιπαρατάσσεται με χωρία και με όλοκλήρους έπαρχίας και άνήκει στέφανον κοινόν να στεφανώση όλοκλήρους τους Λάκκους». 'Ο άείμνηστος Βενιζέλος που τον έβρίζανε ως προδότη, που τον άφορέζανε οι παπάδες, που έμεγαλοούργησε την 'Ελλάδα πέρα της Κωνσταντινουπόλεως, τον Πόντον, και ήλθανε οι άλλοι, οι μορφωμένοι, και έφεραν τον διχασμόν, την άποσύνθεσιν και την Μικρασιατική Συμφωνία και έτραπήκαμεν εις άτακτον φυγήν και μας έζυγώνανε 60 χιλιάδες ξυπόλητοι

Ξύπνα Χατζή Μιχάλη Γιάνναρη, ξύπνα Σκαλίδη της Κισαμου, ξύπνα Κριάρη του Σελίνου, ξύπνα Μάντακα των Λάκκων, ξύπνα Καρκαδάτσο και Μπολεντα των Σφακιών, ξύπνα Γογανή και Κωσταρέ του 'Αποκορώνου, ξύπνα Τσελεπή των Σφακιών όπου κοιμάσαι εις την Κάνδανον στον Πύργο, ξύπνα Γούμενε Τσουδερέ όπου κοιμάσαι εις τó Πολεμαρχί εις τον Πύργο, ξύπνα Χάλη του Θερίσου και Σοριδαντώνη των Λάκκων.

Πρωίμηδες των Λάκκων και Παρασκιανοί, όπου σας έφεραν ένα βαρέλι μπαρούτι δώδεκα άκαδες οι Σφακιανοί. Παναγιωτάκης λεγομενος: να σας δώσω τó μπαρούτι να με κάνετε καπετάνιο.

—Να σε κάνωμε καπετάνιο! Και λυσούν τα παλιοκάντα:α κι έδένανε φυσέκια, και δυο φυσέκια παίρνανε όσοι είχανε τουφέκια.

Και κατεβαίνουν οι Λακκιώτες Γαβρανού, Πατελάρι, Κυρτομάσος, 'Αγυά μονοργαδινής και σφάζουνε την Τουρκία και παίρνουνε των Τούρκων μπιστόλες, τσιφτέδες, καριοφίλια και άφθονα πολεμικά υλικά, άφθονα πρόβατα και βόες και σφαγή εις στύς άνδρες και στα γυναικόπαιδα. Και ύποχωρήσανε προς τó μέρος της Πισκοπής και έξιμέρωνα και τους καταδιώκανε οι Τούρκοι και των έφωνάζανε

ποιοί Σφακιανοί είστε έσεις μωρέ που ήρθετε και μας κάμπετε τόσο μακελιά;

—Δέν είμεθα μωρέ Σφακιανοί παρά είμεθα Λακκιώτες, οι Πρωίμηδες και οι Παρασκιανοί από τους Λάκκους.

'Επήγανε λοιπόν άφθονα πρόβατα και βόδια εις τους Λάκκους και τα μοιράζανε εις τα γυναικόπαιδα τα όποια είχανε έλθει από του κάμπου τα χωριά.

(Συνεχίζεται)

**ΔΩ
ΠΡΟ
ΑΠΡΙ
197**

**2 ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΑ
TOYOTA COROLLA
1100**

**10 ΤΑΠΗΤΕΣ
ΚΟΝΙΑΛΗ**

ΠΡΟ-ΠΟ εις την υπηρεσί

Σελίδες από τη ζωή των Ἡρώων

7/4/1970

ΓΕΝΕΑΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΑΡΧΗΓΟΥ ΧΑΤΖΗ - ΜΙΧΑΛΗ ΓΙΑΝΝΑΡΗ

Ἐνδιαφέρον κείμενο τοῦ ὄπλαρχηγοῦ Γ. Ν. Σολιδῆ (†)

Ἐκδίδει: Γ. Δ. Καφωμένος

19ον

Δευτέρα ἐκστρατεία τῶν Λάκκων πρὸς τὴν Λίμνη, τὸν Ντερέ, τὰ Παπαδιανά κι ἐπήρανε ἄφθονα ὑλικά τῶν Τούρκων καὶ μὲ τὸ ξημέρωμα ἐπιάνανε τὸν Καρβουνόλακκο, τὴν Χωστή. Οἱ Τούρκοι ἔντρομοι, διότι πολλοὺς εἶχανε σφάζει, καὶ τὰ μεταφέρανε τὰ ὑλικά εἰς τοὺς Λάκκους καὶ τὰ μοιράζανε εἰς τοὺς πρόσφυγες. Συνήθως δὲ ἐκατεβαίνανε οἱ Λακκιῶτες στὸν Σταλό, στὴν Ἁγία Μαρίνα καὶ ἐκρυβότανε ὁμάδες εἰς τὸ δάσος καὶ ἐπορίζανε οἱ Τούρκοι ἀπὸ τὰ Χανιά στάρια καὶ κριθάρια γιὰ νὰ τ' ἀλέσουνε εἰς τὸν Πλατανιά. Καὶ παρμονεύανε οἱ Λακκιῶτες στοὺς δρόμους καὶ τῶν τὰ πέρνανε κι ἐσκοτώνανε τοὺς τούρκους καὶ τὰ μεταφέρνανε εἰς τοὺς Λάκκους κι ἐθέφευε τὰ γυναϊκόπαιδα.

Ὁ Σαρδαντώνης ἐρχότανε ἀπὸ τὴν Κίσαμο καὶ ἐπέρασε τὸ Βαρσαμιώτη καὶ τοῦ τύχανε 7 τούρκοι καὶ τοὺς σκότωσε καὶ τοὺς 7 καὶ τῶν ἐπήρε τ' ἄρματα καὶ τῶν ἐπήρε ἓνα γαϊδουράκι δικό των κι ἐφόρτωσε τ' ἄρματα τῶν Τούρκων. Πρῶι πρῶι ἐφθασε εἰς τοὺς Λάκκους καὶ τ' ἀπαντήχνηι ὁ Σολιδαντώνης, καλημέρα μπάρμπα Ἀντώνη.

—Καλῶς τὸν καπετὰν Ἀντώνη.

—Ποῦ ἦρες μπρὲ τὰ τουφέκια;

—Ἐκεῖ στὸ Βαρσαμιώτη μπάρμπα Ἀντώνη ἐπέρνονα καὶ μού τύχανε κάμποσοι Τούρκοι καὶ ἐσκότωσά τους καὶ τῶν τὰ πήρα.

—Ἀνομό-ν-τανε, ἔ ντὰ λογοὶ ἦτανε αὐτοὶ;

ΛΑΚΚΙΩΤΕΣ ΗΡΩΕΣ
ΤΟΥΡΚΟΦΑΓΟΙ

Τὸ 1824 ἐκατεβήκανε 25 Λακκιῶτες καὶ ἐκρυφθήκανε εἰς τὰ Λειβάδια, ποὺ εἶναι τώρα Ἀγροτικές Φυλακές, καὶ ἐπορίζανε οἱ Τούρκοι ἀπὸ τὰ Χανιά νὰ μαζώζουνε χάρτα. Καὶ βγαίνουν ἀπὸ τὰ χαντάκια οἱ Λακκιῶτες καὶ τοὺς παίρνουνε κυνήγι καὶ σκοτώνουν 25 Τούρκους καὶ παίρνουν 25 μουλάρια καὶ καβαλικεύουνε καὶ πᾶνε εἰς τοὺς Λάκκους σῶσι καὶ ἀκέραιοι καὶ ἀστιευόμενοι.

Δευτέρα ἐκστρατεία εἰδοποιούνε τὸν Χάλη νὰ κατεβῆ οἱ Λακκιῶτες μὲ τοὺς ριζίτες νὰ κάμουν κι ἄλλη ἐκστρατεία κατὰ τῶν Τούρκων μὲ ὁμάδα Λακκιῶτων εἰς τοῦ Τσαμ τὸ Χάνι, νῦν Γραιτόρος. Ἄλλη ὁμάδα ριζιτῶν καὶ Λακκιῶτων εἰς τοῦ Τιγανήτη νὰ πάη τὴν Φονολιά, κὺ σκῶνεται ἓνας προδότης καὶ ἰπάει εἰς τὸν πασσαὶ καὶ τοῦ λέει, ἀφέντη αὐτὸ κάνουν οἱ Ρωμιοί. Βάλαί μουρὲ καὶ θὰ σὲ κρεμάσω ἂν μού λες ψῶματα.

—Καὶ ἂν σοῦ λέω ἀλήθεια, θὰ μού δώσης αἰλίκι;

(Συνεχίζεται)

● ΕΙΔΗ ΠΡΟΙΚΟΣ

● ΕΤΟΙΜΑ

ΕΝΔΥΜΑΤΑ

● ΦΘΗΝΕΣ ΤΙΜΕΣ

ΚΩΣΤ. ΜΟΥΤΣΑΚΗΣ

Ἵδὸς Κριάρη 3

Τηλ. 37.85

κοσμήσεις

ΚΟΥΝΑΛΗΣ

Τηλ. 51.07

Σελίδες από τη ζωή των Ήρώων

8/4/1970

ΓΕΝΕΑΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΑΡΧΗΓΟΥ ΧΑΤΖΗ - ΜΙΧΑΛΗ ΓΙΑΝΝΑΡΗ

*Ενδιαφέρον κείμενο του όπλαρχηγού Γ. Ν. Σολιδή (†)

Εκδίδει: Γ. Δ. Καψωμένος

20όν

— Ναί! - Πόριξε νά δής. Καί μπέμπει προφυλακή τόν μπρατήμ Τσάμυ.

— Νά σκοτώσωμε τούτους έδω. Λέει ό Μανώλαρης, όχι.

Ο Γοργολίτης, νά σκοτώσωμε τούτους έδω και νά φύγουμε από τόν κάμπος. Μανώλαρης, σύντεκνε Γοργολίτη άνε στάση ή μήτη σου νά τό πής. Γοργολίτης, ή

μήτη μου δέν στάσει και τά πό δια μου είναι γλήγορα και θα φύγω, μόνο εκείνους τούς κακοπορπατάρους ίντα θα τούς κάμης;

—“Ε, νά φύγουμε οί κακοπορπαταροι. Καί φεύγει ό Λάφης ό Μλάζιος, ό Μπυλάλης, και ό Σολιδής, και καταφθάνει τό ίππικό και του παίζουμε τήν μπαταρία και σκοτώνουμε δυό τρεις.

Ο Χάλης στό Βαρυπέτρο άφου είδε τό ίππικό και έπόριξε εστάμάτησε τό στρατόπεδο του υπό Ριζουβούνι του Βαρυπέτρο και έπαιξε τουφεκιές και έπραιο δυποιούσε τούς Λακκιώτες νά φύγουνε.

“Αστε τό Χάλη και άς μηνά μά κείνος χωρατεύει θωρεί και δεν του δινόμε καντίνες και ζηλεύει.

Φτάνει δευτέρα ήλη ίππικού και σκοτώνουν τό Μανώλαρη, σκοτώνουν δυό Μαυρογένηδες, σκοτώνουν ένα Μπλαζάκη, βαρί-

ζεται ό Χαζίρης, σκοτώνει ό Γοργολίτης ένα άκλή και παίρνει τό μπεγίρι και καθαλικεύει τόν Χαζίρη τόν τραυματία και φεύγει.

Ο Γοργολίτης ό ήρωας εις τήν μάχη του Θερίσου έσφαξε 27 μέ τό μαχαίρι και οί Σφακιανοί έλέγανε, του διαόλου τό γένος οί Λακκιώτες σαν τούς γαϊδάρους τούς καθαλικεύουνε τούς Τούρκους.

Τρίτη ήλη ίππικού, νύν Φονολιά, έκατακόψανε πολλούς εκεί και τούς κυνηγούσανε και πετούνται στην Άγυά στον Άγιο Σταυρωμένο και τούς πολιορκούνε εκεί και σκοτώνονται 75 και ήτανε 18 Λακκιώτες, όπως λέει και τό τραγούδι.

(Συνεχίζεται)

ΚΑΛΛΥΝΤΙΚΑ

ΓΑΛΛΙΚΑ Ayer

ΕΛΒΕΤΙΚΑ Binella

Ι. & Ν. ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ

ΠΛΑΣΤΗΡΑ 3 ΤΗΛ 4042

ΣΕΛΙΣ 3

Σελίδες από τη ζωή των Ήρώων

ΓΕΝΕΑΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΑΡΧΗΓΟΥ
ΧΑΤΖΗ - ΜΙΧΑΛΗ ΓΙΑΝΝΑΡΗ

Ένδιαφέρον κείμενο του όπλαρχηγού Γ. Ν. Σολιδή (†)

Έκδίδει: Γ. Δ. Καψωμένος

21ον

Όσοι κι αν είστε στ' όβγορο
 όλοι μικροί μεγάλοι
 Άρφουκαστήτε να σας πώ
 τών λειβαδιών τὰ πάθη,
 Τραγούδι να τὸ μάθετε,
 τραγούδι να τὸ λέτε,
 καὶ κείνους τούς λειβαδιανούς
 να κάθεστε να κλαίτε,
 Δευτέρα έπορίζανε
 οί Τούρκοι στὰ λειβάδια,
 Για να μαζώξουν βοσκαρά
 να φάνε τὰ μούλάρια.
 Μπρσκάδα θα μάς εχουνε
 εἰς τὴν Ἄγια στὸ σπίτι.
 Καὶ νεσαρέτι κάνουνε
 να πιάσουν τὸν κετίτη.
 Καὶ παίξανέ των οί Ρωμιοί
 μεγάλη παταρία
 καὶ δυὸ ἀκλήδες ρίχνουνε
 ἀλιχαϊμός καὶ κρίμα.
 Καὶ δυὸ ἀκλήδες πέφτουνε
 εἰς τοῦ χανιοῦ τὴν στράτα.
 Τὰ μάτια τοῦ Χαλίλ ἀγά
 ετρέχανε τὰ δάκρυα.
 Πουλάκι ἐκελάϊδε
 ἀπ' τ' όβγορο τοῦ άνέμου
 Σκοτώσαν τὸν Μανώλαρη,
 τὸν άνδρα τοῦ πολέμου.
 Κι ὁ Γοργολίτης ἦταν 'κεὶ
 καὶ ἦτο σύντροφός του
 ἔαν τὸν ἐκαταλύσανε
 βομπώνεται τὸ φῶς του,
 καὶ κείνος μένει μοναχός,
 καθίζει ὁ κακομοίρης
 κι ἕνα ἀκλή ἐσκότῳσε
 καὶ πήρε τὸ μπεγίρι.
 Καὶ τὸν Χαζίρη ἔφταξε
 στὸν δρόμο βαρισμένο
 καὶ τὸ μπεγίρι τοῦ ἔδωσε
 γιατί ἦταν άνδρειωμένος.
 Τοῦ Μπλαζιογιάννη τὸν υἱὸ
 ἐπιάσανε ζωντάρη
 καὶ μήνισε τ' ἀφέντη του
 να πᾶ να τόνε πάρη.
 καὶ παίζουν του μια χατζαριά
 κοθουν τὴν κεφαλή του
 Παιδιά δὲν ἐλυπήθηκε
 ὁ σκύλος τὸ κορμί του;
 Κι ὅποιος κατέει το' Ἐλενιας
 ἐκεὶ εἰς τὸ ρυσαάκι
 Ἐκειδὰ ἐσκοτώσανε

κι ἕνα Μαυρογενάκη.
 Τὸν μπάρμπα του ἐτόπωσε
 παρᾶνω στὸ λαϊκούδι
 Βοήθα μου μπάρμπα Στυλιανέ
 γιατί χανόμεστε οὔλοι.
 Μὰ ἐκεὶ τὸν κατασφάξανε
 δὲν εἶχε τί να κάμη.
 Τὴν κεφαλή του κόβουνε
 κρίμας τὸ παλληκάρι.
 Τὴν κεφαλή του κόβουνε
 κρίμας τὸ παλληκάρι.
 Σκοτώνουν καὶ τὸν μπάρμπα του
 παρᾶνω στὸ λειβάδι.

(Συνεχίζεται)

- ΕΙΔΗ ΠΡΟΙΚΟΣ
- ΕΤΟΙΜΑ
- ΕΝΔΥΜΑΤΑ
- ΦΘΗΝΕΣ ΤΙΜΕΣ

ΚΩΣΤ. ΜΟΥΤΣΑΚΗΣ

Ὅδος Κριαρή 3
 Τηλ. 37.85

ΚΑΛΛΥΝΤΙΚΑΓΑΛΛΙΚΑ *Ayer*ΕΛΒΕΤΙΚΑ *Binella***Ι. Ν. ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ**

ΠΛΑΣΤΗΡΑ 3 ΤΗΛ 404

ΤΕΡΨΙΣ

ΣΕΛΙΣ 3

Σελίδες από τη ζωή τῶν Ἡρώων

ΓΕΝΕΑΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΑΡΧΗΓΟΥ ΧΑΤΖΗ - ΜΙΧΑΛΗ ΓΙΑΝΝΑΡΗ

*Ενδιαφέρον κείμενο τοῦ ὀπλαρχηγοῦ Γ. Ν. Σολιδῆ (†)

Ἐκδίδει: Γ. Δ. Καψωμένος

22ον

Προβαίνουνε εἰς τὸ φαθί
καμπόσοι πολεμάρχοι
ἔωρουνε τὸν κατακλισμὸ
καὶ βγάναν μαῦρο δάκρυ.
Καὶ σχέδιο ἐκάμανε
εἰς τὴν Ἁγιά νὰ πάνε
Νὰ πᾶν νὰ τὸ ἀβαράρουνε
κι οἱ Ἰτούρκοι θὰ τοὺς φᾶνε.
Εἰς τὴν Ἁγιά ἐπήγανε
στὸν ποταμὸ νὰ μποῦνε
Τὸ πέρασμα δὲν ἦσανε
καὶ ἴντα θὰ γενοῦνε.
Κι οἱ Τούρκοι στὴν ἀμπρὸς μεριά
καὶ ὅλοι θὰ χαθοῦμε.
Καὶ σχέδιο ἐκάμανε
ἴκανε στὴν ἐκκλησία
Καὶ τοὺς πολιορκήσανε
γέροντες καὶ παιδία.
Μὰ ἐκεῖ ἔταν καὶ οἱ Μεσκληϊανοὶ
καὶ ὅλοι ἦταν ἀνδρείωμένοι.
Τρεῖς Στυλιανουδιανοὶ
πολιοσμιεγεντισμένοι.
Μαντατοφόρο στέλνονε
γιὰ νὰ παρασθθοῦνε
νὰ δώσουν τὰ τουφέκια των

μὰ δὲν τοὺς καταλιόυνε.
καὶ κείνοι ἀπαντήσανε
δὲν θὰ παρασθθοῦμε
Δεν δίνομε τὰ ὄπλα μας
νὰ μὴν ξετροπιαστεῦμε.
Μιά μπαταρία παίξανε
μεσα στὴν ἐκκλησία
Κι ὅλους τοὺς καταλύσανε
γέροντες καὶ παιδία.
Ἰοτὲ κανεῖς δὲν ἔμεινε
παρὰ ἓνα Ψυγουδάκη
κι ἐπαίξε καὶ ἰτὰ μεντιγιέ
μιά μπαλωτὲ στὸ μάτι.
Κι ὅλους τοὺς καταλύσανε
στὸν ἅγιο Σταυρωμένο
καὶ δὲν τὸ λουτρογοῦνε μπλιὸ
γιατὶ ναι χολασμένο.
Κι ὅσοι καὶ νὰ τ' ἀκούσετε
ἐτοῦτο τὸ τραγοῦδι
Νὰ τῶνε συχωρέσετε
πού σκοτωθῆκαν οὔλοι.
Ὅλοι ἐσκοτωθῆκανε
γιὰ τὴν ἐλευθερία
ἰιὰ τὸ χατήρι τοῦ Χριστοῦ
τὴν πίστη τὴν ἁγία.
Ὁπλαρχηγὸς Σολιδάκης Γεώργ.
(Συνεχίζεται)

ΣΕΛΙΣ 3

Σελίδες από τή ζωή τῶν Ἑρώων

ΓΕΝΕΑΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΑΡΧΗΓΟΥ
ΧΑΤΖΗ - ΜΙΧΑΛΗ ΓΙΑΝΝΑΡΗ

Ἐνδιαφέρον κείμενο τοῦ ὄπλαρχηγοῦ Γ. Ν. Σολιδῆ (+)

Ἐκδίδει: Γ. Δ. Καψωμένος

23ον

Ἐκτοτε, λοιπόν, μετά τήν μάχη τῶν Λειβαδιῶν, ἐπολιορκηθήκανε τὰ Χανιά στενῶς καί τοὺς μᾶστιζε ἡ ἀσθένεια πανούκλα καί εὐφλογία καί ἤρθανε Καστρινορεβενιώτες Τούρκοι 6.000, ὅπως λέει καί τὸ τραγούδι.

Ἐξε χιλιάδες Καστρινοῖ,
Καστρινορεβενιώτες

Ἦλθαν νὰ ξεμπλοκάρουνε
τοὺς Τούρκους τοὺς Χανιώτες.
Κι ὁ Σερσκέρης ἦτονε
Μπραῆμ ἀγάς Καψάλης
Τὰ καστρινὰ δὲν εἶχαν
τέτοιο ἄλλο παλληκάρι.

Ὅξω ἀπὸ πίσω τοῦ ἀκλουθὰ
Μαυράκης Χουσεῖνος

Ἄλλος κανεῖς δὲν ἦτονε
στὸ Ρέθυμνο ὡς ἐκεῖνος.
Στὴν Σαῦδα ξεδαρκάρανε
καὶ βγήκαν καὶ στὴ χώρα
Τσ' ἀγάδες ἐρωτούσανε
πῶς τὰ περνοῦνε τώρα.

Κι ἂν ἐρωτᾶτε ἐσεῖς γιὰ μᾶς
τοῖ Τούρκους τοῖ Χανιώτες
Στὴν χώρα μᾶς ἀκλείσανε
Θερισιανο-Λακκιῶτες.

Κι ἔξω δὲν μᾶς ἀφίνονε
εἰς τὰ χωρὰ νὰ βγοῦμε
Πανούκλα μᾶσε κυνηγὰ
στέκεται νὰ χαθοῦμε.

Καὶ ὁ Μαυράκης ἔλεγε
ντρέπομαι μπρὲ καῦμένοι
Νὰ σᾶς ἀποσφαλιξοῦνε
οἱ ραστυλιμένοι.

Καὶ ὁ Καψάλης ἔλεγε,
θὰ δῆτ' ἐσεῖς Χανιώτες
Χίλιους θὰ καταλύσω ἐγὼ
καὶ τοὺς μισοὺς Λακκιῶτες
Τὸ Θέρσο θὰ κάψω ἐγὼ
καὶ τὰ ὠζὰ θὰ πάρω

Κι ὄλα τὰ γυναικόπαιδα
στὸ Κάστρο θὰ τὰ πάω.
Σώπαινε ἀγά τὰ λόγια σου
σώπαινε μὴν καυχᾶσαι.

Κι ὄμπρὸς θὰ πάης νὰ
(τοὺς δῆς
κι ὕστερα θὰ δηγᾶσαι.)

Κι ὄμπρὸς θὰ πάης νὰ
(τοὺς δῆς

καὶ νὰ τοὺς δοκιμάσης.
Θερισιανούς, Κερσμιανούς
θὰ δῆς καὶ θὰ τρομάξης.
Νὰ δῆς Λακκιῶτες τρομεροὺς
πούχουν φτερά στὰ πόδια
Καὶ παρπατοῦνε στὰ βουνὰ
ὡσὰν τὰ χελιδόνια.

Κι ἕνας Χανιώτης θρίσκειται
Σερίφης τ' ὄνομά του

Κι ἄλλος κανεῖς δὲν ἦτανε
εἰς τὰ Χανιά κολλιὰ του.

(Συνεχίζεται)

Σελίδες από τη ζωή τῶν Ἡρώων

ΓΕΝΕΑΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΑΡΧΗΓΟΥ ΧΑΤΖΗ - ΜΙΧΑΛΗ ΓΙΑΝΝΑΡΗ

Ἐνδιαφέρον κείμενο τοῦ ὄπλαρχηγοῦ Γ. Ν. Σολιδῆ (†)

Ἐκδίδει: Γ. Δ. Καψωμένος

24ον

Τρακόσιους ἐξεδιάλεξε
Καστρινοθερμιώτες
Νὰ πάνε νὰ τοῦ δείξουνε
πού μένουνε οἱ Λακκιῶτες.
Νὰ πάνε νὰ τοῦ δείξουνε
πού μένουν στὶς Μαδάρες
Ὅλους θὰ τοὺς σκοτώσῃ αὐτός
δὲν θέλει πιά ραγιάδες
Στὴν Μπισκοπή παρίζανε
καὶ πιάσαν τὰ μουράκια
Κι ὁ κόσμος ἐλουλουδίσε
τούρκικα-μπαϊζακία.
Πιάνουνε τὸ Βαρύπετρο
περνούνε τὶς Χαλέπες
Νὰ κάψουνε τὸ Θέρισσ
νὰ πάρουν τὶς γυναῖκες.
Θερσιανοί, Κεραμιανοί,
στέκουν καὶ πολεμοῦνε
Τοὺς Τούρκους δὲν ἀφίνουνε
στὸ Θέρισσ νὰ μποῦνε.
Παρὰ τῶνε φωνιάζουνε,
στοπήτε ἀγάλι, ἀγάλι.
Δὲν εἶναι Καστρινορωμιοὶ
παρὰ εἶναι καρβουνάροι.
Δὲν εἶναι Καστρινορωμιοὶ
καρτσόνια νὰ φοροῦνε
Μόνο παλιορασόκαρτσες
κι ἀμουζουδιές βαστοῦνε.
Καὶ ἀγάλι, ἀγάλι νῆρθουνε
καὶ οἱ ξακουστοὶ Λακκιῶτες
Ποῦ εἶναι στὰ πόδια γρηγοροὶ
εἶναι καὶ παιγνιδιώτες.
Καὶ τῶν Λακκιῶτων μπέψανε
στὸν Ὀμολὸ μαντάτο
Καὶ ὅλοι μονομερίσανε
ισοὶ πήρανε ἴσια κάτω.
Σὰν τὰ πουλάκια τρέχανε
καὶ σὰν τὸ χελιδόνι
Στὴν Σαβουρὲ προβάλανε
μὲ τὸν Σαριδαντώνη.
Στοὺς Λάκκους ἐκρατοῦσανε
νὰ πάῃ στὴν Κοπράνα
Οἱ Τούρκοι μιὰ τρακοσαριά
καὶ σέρναν καὶ μιὰ σκλάβα.

Μπαίνουν καὶ τοὺς ζυγῶνανε
καὶ ὥστε νὰ κατεβοῦνε
Εἰς τὰ Μεσκλά στὸν ποταμὸ
δώδεκα καταλοῦνε.
Κι ἕνας καλὸς ντελικανῆς
εἶχε μεγάλη διάσῃ
Καὶ ἐτοιμασμένος ἦτανε
τὴν σκλάβα νὰ ντροπιάσῃ.
Στὴν Βίγλα ἀπὸ πάνω θεῖο
Εἰς ἕνα πατητήρι
Ἐκεῖ τὴν στενοχώρησε
δὲν ἔχει μπλιὸ χαῖρι.
Κι ἀρχίζει ἡ σκλάβα κι ἔκλεγε
κι ἀρχίζει νὰ μαλώνῃ
Προβαίνει ὁ Κατωσκουλῆς
μὲ τὸν Σαριδαντώνη.
Γυρίζει ὁ Ἀντώνης τὸν τσιφτέ
καὶ παίζει του στὸν μπέτι.
Τὴν βροκοζώνη του ἀπαλεῖ
καὶ λιγωμένος πέφτει.
Χύνεται καὶ ὁ Κατωσκουλῆς
καὶ παίρνει τὸ τσουφέκι
Τὸ καρφερίλι διαλεχτό!
Χριστέ μου πῶς τοῦ στέκει.
Πάνε τῆς κόρης τὸ νερὸ
δρωμένοι, κουρασμένοι
Καθίζουμε νὰ πιοῦν νερὸ
γιατ' ἦταν διψασμένοι.
Καθίζουμε νὰ πιοῦν νερὸ
καὶ νὰ ξεκουραστοῦνε
Καὶ νὰ μονομερίασουνε
στὸ Θέρισσ νὰ βγοῦνε.
Καὶ φτάνουν οἱ Πρωίμηδες
τοῦ κουραδιοῦ τ' ἀμάτι
Μαζὶ τῶν ἐκατέβαινε
καὶ ὁ Κουκουλοσταμάτης.
Οὔτε νὰ κάτῃ ἤθελε
οὔτε καὶ ν' ἀνιμένη
Νὰ πάῃ εἰς τὸ Θέρισσ
ν' ἀλλάξῃ τὸ τουφέκι.
Καὶ καταφθάνει ὁ Σκεπαρνής
μὲ τὸ Νικολουδάκη
Ἄπου χαμποπετούσανε
ὄαν τὸ χελιδονάκι.

(Συνεχίζεται)

ΣΕΛΙΣ 3

Σελίδες από τη ζωή των Ἡρώων

ΓΕΝΕΑΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΑΡΧΗΓΟΥ
ΧΑΤΖΗ - ΜΙΧΑΛΗ ΓΙΑΝΝΑΡΗ

Ἐνδιαφέρον κείμενο τοῦ ὄπλαρχηγοῦ Γ. Ν. Σολιδῆ (†)

Ἐκδίδει: Γ. Δ. Καψωμένος

25ον

Καὶ φθάνουν οἱ Μπολάνηδες
 μέ τόν Μπριλομανώλη
 Πούχουν στά πόδια τὰ φτερά
 πετοῦν σάν χελιδόνι.
 Κι ὁ Γοργολίτης ἔφταξε
 μέ τόν Σολιδογιάννη
 Θε μου μεγαλοδύναμη
 πειός τάνε ροζονάρει.
 Σάν ἐμονομερίσανε
 μπριντένι ξεκινούνε
 Καὶ τὰ μαχαίρι ἀεβγάλανε
 στό στομα τὰ κρατοῦνε.
 Στὰ μυτιρίζια φτάσανε
 ὀπωμένοι, κουρασμένοι.
 Κι ὁ Σίφακας τῶν ἔλεγε
 γιατί εἶναι μανισμένοι.
 Κι ὁ Τσελεπῆς τῶν ἔλεγε
 καλῶς τους τοὺς Λακκιώτες
 Ἄποῦ ἴθανε νά ὑποδεχτοῦν
 Καστρινορεθεμνιώτες.
 Ἰίς μπαλωτές ἀκούσαμε
 καὶ ἦρθανε νά δοῦμε
 Τοὺς Τούρκους νά ρωτήσωμε
 τί ἦρθανε νά βροῦνε.
 Καὶ λέγε μας πῶς ἦρθανε
 ὡ γιά νά παντρευτοῦνε
 Κόσκινο νά τῶν ρίξετε
 νά ἔχουν καντιφέδες.
 Γιατ' ἦρθανε νά πάρουνε
 Θερισιανές κοπέλες.
 Καὶ ὁ Κούκουλος τῶν ἔλεγε
 θά κάμωμε γιουρούσι
 Καὶ ἡ Παναγιά καὶ ὁ Χριστός
 θά μᾶσε βοηθήση.
 Καὶ ἀναμπουκώνεται ὁ Σαρῆς
 καὶ κάνει τό σταυρό του
 Καὶ φώναξε τῶν ἄλλωνῶ
 τό κρῖμα στό λαιμό του.
 Γιουρούσι τῶν ἐκάμανε
 ὅλα τὰ παλληκάρια
 Καὶ φεύγανε οἱ Καστρινοί
 κι ἀφίταν τὰ μουλάρια.
 Καὶ τὸν Καψάλη ἐπάσιανε
 τ' ὄμορφο παλληκάρι

Παρασκιανὸς τὸν ἔπιασε
 τό τέτσιο παλληκάρι.
 (Παρασκιανὸς ἐπονομαζόμενος
 Μάρακας)
 Καὶ μπαίνουν κι ἀπαλεύγανε
 τὰ δυὸ θεριά μεγάλα
 Μὰ δὲν μπορούσε ὁ γείς τ' ἄλλου
 γιά νά τοῦ κἀνη πρῶμα.
 Κι ὁ Λουπογιώργης ἔφταξε
 τ' ὄμορφο παλληκάρι
 Βοήθα μου μπρὲ ἀδερφοκτε
 κι ὁ Τρύρκος θά μέ φάει.
 Καὶ τὸ τουφέκι ἐγύρισε
 στήν κεφαλή τοῦ παίξει
 Καὶ τ' ἄρματά του τοῦπαίρνε
 γιατρό δὲν τοῦ γυρεύει.
 Καὶ τὸν Μαυράκη ἐφτάσανε
 καὶ κείνο βαρυσμένο
 Σ' ἓνα σπιτάκι τῶν βοσκῶν
 μπρούμυτ' ἀποθαμένο.
 Μὰ φόρτε καὶ στήν μέση του
 μπ.στόλες ἀσημένιες
 Μὰ ἐκείτουτανε μπρούμυτα,
 τις εἶχε πλακωμένες.
 Κατωσκουλῆς τὸν ἔφταξε
 τὰ φυσεκλίκια παίρνει
 γιατί ἦτανε ἡ μπαλάσκα του
 μολαμοκαπνισμένη.
 Καὶ τὸ τουφέκι του κοντὰ
 τῶχε ὀρθὸ στεμένο
 Μὲ μπιλεζίκια ἀσημάτων
 μαλομοκαπνισμένο.
 Κι ἓνας Λακκιώτης ἔφτοξε
 κι ἀπὸ τὸ σαγιαράτη
 Καὶ τ' ὄνομά του λέγανε
 Γιώργη Καλογεράκη.
 Καὶ τὸν Σερῆφη πιάσανε
 τὸν ξακουστό Χανιώτη
 Καὶ ὁ Σαρῆς τὸν ἔσκισε
 καὶ τοῦβίγαλε τὸ σκοτι.
 Μπαίνουν καὶ τοὺς ζυγῶνανε,
 κι ὥστε νά κατεβοῦνε
 Στὸν κάμπο, στό Βαρύπετρο
 χιλιάδες καταλυοῦνε.

(Συνεχίζεται)

ΣΕΛΙΣ 3

Σελίδες από τη ζωή των 'Ηρώων

ΓΕΝΕΑΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΑΡΧΗΓΟΥ
ΧΑΤΖΗ - ΜΙΧΑΛΗ ΓΙΑΝΝΑΡΗ

'Ενδιαφέρον κείμενο του όπλαρχηγού Γ. Ν. Σολιδή (†)

'Εκδίδει: Γ. Δ. Καψωμένος

26ον

Πολλές κατίνες στέκουνε
εις τών Χανιών την πόρτα
Καί γλυκοροζονάρανε
κι ή μιά την άλλη ρώτα.
'Αργούνε νά προβάλουνε
οί Καστρινοί αγάδες
Νά φέρουν τίς Θερισιανές
πού μένουν στίς μαδάρες
Προβαίνει ένας ντελικανής
καί ήταν ξαρματωμένος
Σκισμένα τά στιβάνια του
καί ξεμαλλουρισμένους.
Ρωτούμε σε ντελικανή
πού είναι τ' άρματά σου,
σκισμένα τά στιβάνια σου
καί τά φορέματά σου,
Ρωμοί μ' άποζυγώνανε
κι άφηκα τ' άρματά μου
Γιά νά γλυτώσω τη ζωή
ν' άρθω εις τά παιδιά μου.
Νά κλαίτε όμπρός τούς καστρι-

(νοούς

καί όλους τούς Ρεθεμιώτες
Γιουρούσι μάς έκάμανε
σαν ήρθανε οί Λακκιώτες.
Γιουρούσι μάς έκάμανε
καί νάχε μήν βραδιάση
Κανένα δέν άφίνανε
στην χώρα ν' άποφτάξη.
Κι ή μιά έκλεγε τόν άντρα της
κι ή άλλη τόν υιγιά της
Καί όποια δέν είχε σκιάσολες
τόν άμπολόρικό της.

'Ο Γοργολίτης έσφαξε 27 μέ
τό μαχαίρι. 'Επιάσε ένα γιανί-
τασο, ό όποιος γιανίτασο
τον είχε έγκορεία μιá εβδομά-
σα. Τελευταία ό γιανίτασο
τόν έδειρε, τού πάσε καί τό κε-
φάλι, έπειδή τούπε, άφισέ με νά
πίω τό κριθάρι τών παιδιών
μου, διότι θά πεθάνουν από την
πέινα.

—Νά πάς στόν διάβολο και
σύ και τά παιδιά σου, τák μιá
στην κεφαλή και του την σπά.

Είς την γιούργια του Θερίσου
τόν έπιάσε και του λέει, μούρ-

τάτη δέν σ' έπιασα ;
—Θυμάσαι το μπρέ κουμπά-
ρε ;
Και του κόβει τόν λαιμό του
και τόν άφήνει.

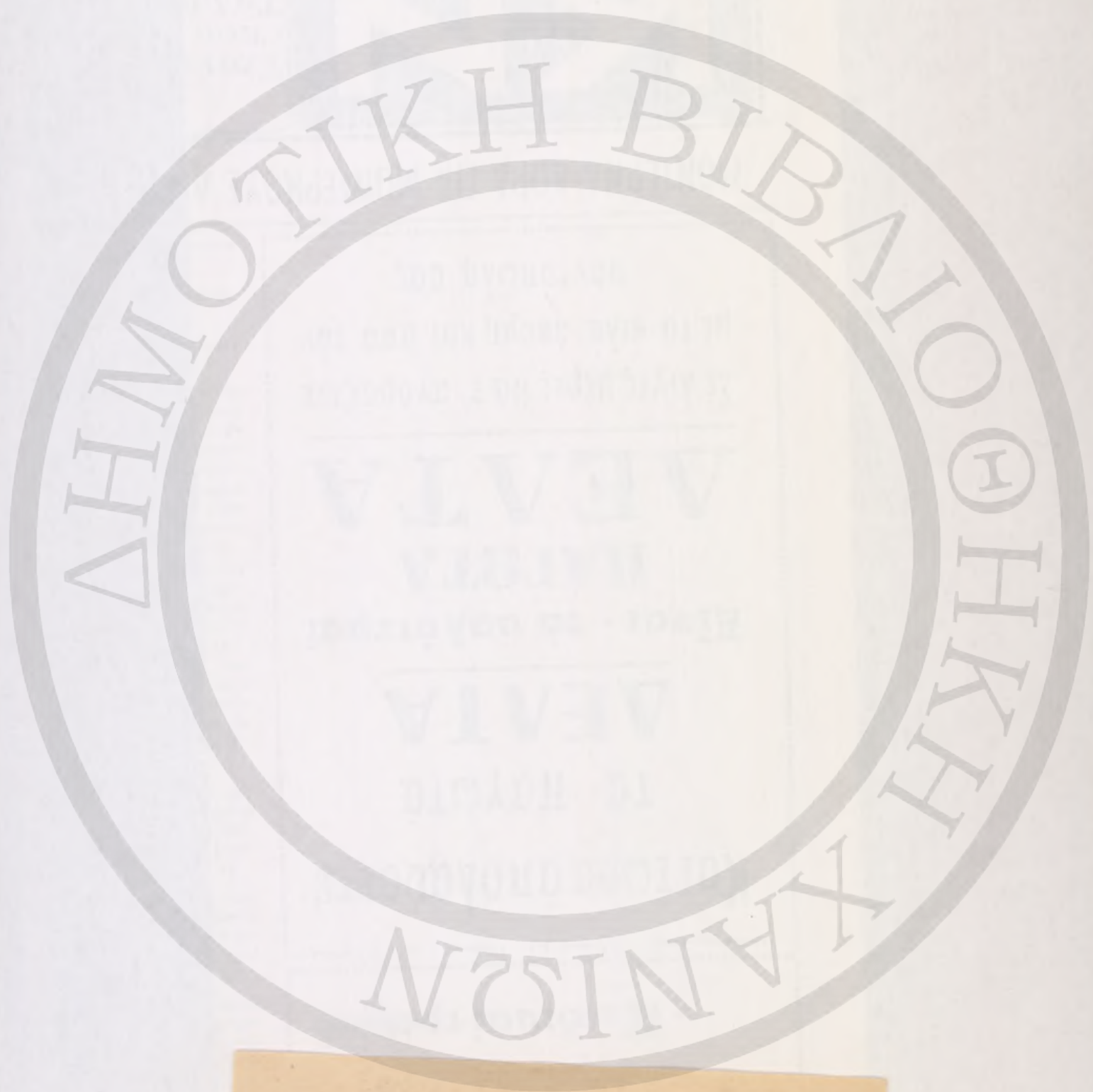
'Ο Γοργολίτης, ό δυνατώτε-
ρος άνδρας τών Λακκιωτών και
οί Σφακιανοί έθαυμάζανε την ύ-
περοχή και την άνδρεία τών Λακ-
κιωτών και έλεγαν, του διαβο-
λου τό γένος οί Λακκιώτες.

Οί Σφακιανοί τό 1821 είχα-
νε την πρωτοβουλία διότι έφέ-
ρανε τά μπαρούτια ό Τσελεπής
τών Σφακιών και τά μοίραζε
στούς ριζίτες, στούς καμπίτες,
στά καλά παλληκάρια. 'Η μεγά-
λη συγκέντρωσι πού έγινε στην
'Αγία Μαρίνα τό 1821, 6.000
έπαναστάτες άριθμούσανε 1.200
τουφέκια και είχανε τά 800 οί
Σφακιανοί. Μετά την μάχη του
Θερίσου έγιναν οί Χριστιανοί
κύριοι και κάτοχοι από τά Χαν-
νιά και έξω. 'Αλλά έν τώ μεταξύ
ήλθε ό αίγυπτιακός στρατός και
έιαταδιώσανε τούς έπαναστάτες
και έπροσκυνήσανε και πάλι κά-
τω από τόν τουρκοαιγυπτιακόν
ζυγόν.

Τό 1833 έπαναστάτησε ή
Κρήτη και έγινε ή μεγάλη συγ-
κέντρωσις εις τά Μπουτσουνά-
ρια τών Χανιών. Και έσυγκεν-
τρώθηκαν 10.000 έπαναστάτες
και έζητούσανε τρεις δυνάμεις,
Αγγλία, Γαλλιας και Ρωσία, κι
έπηγε ό άγγλος πρόξενος και
τών λέει έμάς θά ζητήσετε μά
έμεις θέλωμε κι οί τρεις. Τρία
κεφάλια σ' ένα καπέλο δέν χω-
ρούνε.

—Και πάει και λέει στόν
πασοά, πήγαινε νά τούς διαλύ-
σης μά αυτοί είναι τρελλοί. Και
πάνε δυό μεραρχίες στρατός και
τυλίσει τά Μουρνοπέρβολα κι
αίχμαλωτίζει τούς Κρητικούς
και κρεμνά 70 καπετανέους.

(Συνεχίζεται)

ΣΕΛΙΣ 3

Σελίδες από τη ζωή τών Ἡρώων

ΓΕΝΕΑΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΑΡΧΗΓΟΥ

ΥΑΤΖΗ Μ.ΥΑΛΗ ΓΙΑΝΝΑΡΗ

Ένδιαφέρον κείμενο του όπλαρχηγού Γ. Ν. Σολιδή (†)

Έκδίδει: Γ. Δ. Καψωμένος

27ον

Καί ήτανε 3 Λακκιώτες ό Μπλα ζιογιάννης, ό Μαλινδρέτος και ό παππά Μπομπόλης. — Ίντα τουφέκι έχεις παππά; — Ξύλο και σίδερο άγά. — Κρεμασετέ τον. — Κατεβάστε με να σάς τό μαρτυρήσω. Τόν κατεβάζουνε, ίντα τουφέκι έχεις παππά; — Ντά δε σάς είπα; Ξύλο και σίδερο άγά. — Κρεμασετέ τον. Τόν κρεμούνε. Κατεβάσετέ με να σάς τό μαρτυρήσω. — Ίντα τουφέκι έχεις παππά; — Ντά δε σάς είπα; Ξύλο και σίδερο άγά. Καί έτελειώσε ό παππά Μπομπόλης εις τήν άγχόνη με αυτά τά χρυσά λόγια.

Τό 1840 ό Χαιρέτης έκατέθηκε από τόν Μωριά και έκήρυξε τήν επανάστασι εις τήν Κρήτη μετά τών λοιπών του συντρόφων. Οί Πρωΐμιδες τών Λάκκων, οί Κομηδες του Σελίνου οί Καμπουρηδες τής Κισάμου, Σφακιανοί και Αποκορωνιώτες, και κόψανε τά χαράσια και τά σιμηνιά του Σουλτάνο. Τά 1858 ό άρχηγός Μαυρογένης τών Λάκκων έκήρυξε τήν επανάστασιν και κόψανε τά χαράσια τών αυτών και τών άχέρων, όπως έχουμε ξαναπει.

Σαββάτο άπομεσήμερο ήταν 7 (ή ώρα

Ο Ζέρης έξεκίνησε άσκέρι άπό τήν χώρα.

Πάει στους Λάκκους στό χωριό τούς προεστους μαζώνει.

Ποιος πούστης άπο λόγου σας (λέει πώς δέν πληρώνει;

Τά γρόσια άνασυνάξετε μέχρι να ξημερώση.

Γιατί θα πιάσω τόν Χατζή όλα να μου τά δώση.

Και γή σ' έσάς τούς προεστους όλα θα τά ξερίσω.

Κι' όσοι δε μου τά δώσουνε (θα τούς μπισταγκωνίσω

Τήν Κυριακή ξημερώμα ήλθε (κι' ό Μαυρογένης.

"Όσες χιλιάδες έσερνε όλοι ήσαν άνδρειωμένοι.

—Τήν όρεξη τήν χθεσινή έχεις (μπουρμά άκόμη.

Πούρθες να μάς πουστολογάς (και να μάς κερατώνης;

Έδά ρε να σου δείξωμε και (δέν περνά μία ώρα

Ίντα μαντάτα ξαφνικά θα (μπέψωμε στην χώρα.

Μία ώρα δέν έπερασε μαζώνονται οί Λακκιώτες

Κι' έρχονται κι' οί Κεραμιανοί και πάρτη Σελινιώτες

Κι' οί Σελινιώτες είχανε τόν (Κωνσταντή Κριάρη

Ός πρώτο κι' άρχηγόν τώνε (γιατί ήταν παλληκάρι.

Στά Μπουτσουνάρια τούδω (σαν μία θέση τιμημένη.

Νάσαι με τόν Παπίλαρη φρούραροι παινεμένοι.

Ο Μαυρογένης ό σπουδαιότερος καπετάνιος τής έποχής και γιαυτό όνομάστηκε ή επανάστασις του Μαυρογένη. Ο Μαυρογένης

της έμπαινε με τ' άρματά του υπά Χανιά και τόν σχολιάζανε οί Τούρκοι και ιδίως οί χανούμισσες. — Μωρή χανούμη! Βάλαί μωρή μουχαρεμπέ! — Γιατί μωρή βαλαί; — Τό Μαυρογένη παιε μέσα, όρτσα όρτσα τά κομπούρια και στριμένα τά μουστάκια και θα κάνη μουχαρεμπέ. Και για τούτο όνομάστηκε, τόν καιρό του Μαυρογένη διότι ό Μαυρογένης ήτανε έκ τών πρώτων άρχηγών κι' όπλαρχηγών τών περιστάσεων και έκ τών πρώτων Λακκιωτών του 1858.

(Συνεχίζεται)

ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΑ

FIAT-SIMCA

ΦΑΡΑΝΤΑΚΗΣ

Τηλ. 39.27

Η ωραιότερα και η πλέον μοντέρνα βιολογή όμματοναλίων ήλιου

Dol-Amor

LUNETTES DE PARIS

ΟΠΤΙΚΟΝ

ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ

ΤΖΩΡΤΖΑΚΗ

Σελίδες από τη ζωή των 'Ηρώων

ΓΕΝΕΑΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΑΡΧΗΓΟΥ ΧΑΤΖΗ - ΜΙΧΑΛΗ ΓΙΑΝΝΑΡΗ

*Ενδιαφέρον κείμενο του όπλαρχηγού Γ. Ν. Σολιδή (†)

*Εκδίδει: Γ. Δ. Καψωμένος

28ον

Λακκιώτες καστροπατητάδες ήρωες έσείς τὰ 1863 έτρυπήσατε τον Τοπανά — φυλακή όπως ξα να παμε και έπήρετε τον άρχηγό Χατζή Μιχάλη Γιάνναρη και τον Βάβουκα έξ 'Ανωγειών Μυλοποτάμου έπωνυμαζόμενος Κουτσουκλής. Έπεσε ένας τούρκος και τους κατεδίωξε και έσπασε το πόδι του και τον έκαμαν πασσά. Τους κατεδίωξε τὸ ίππικό και τους έφτασε εις τὰ Λειβάδια νυν άγροτικές φυλακές και πήρανε 4 τον Χατζή Μιχάλη και τέσσαρις τον Βάβουκα. Και οι δώδεκα έσκόρπισανε ανά εκατό μέτρα έκαστος για να φαίνωνται πολλοί. Και τους έφθανε τὸ ίππικό και σταματούσαν λόγω των άσμάτων διότι ὁ Καζάλης έδρουχόταν ως λέοντας.

Και τους κατεδίωξε τὸ ίππι-

κό μέχρι τὸ Φουρνέ, εκεί έπιασε ή ήμέρα και γύρισε τὸ ίππικό πίσω, ὁ δέ Χατζή Μιχάλης έπήγε εις τους Λάκκουσ σωσ και άκέραιος. Ὁ Τούρκος που τους κατεδίωκε και έσπασε τὸ πόδι του και έγινε πασσάς, έκαβολίκε ψε τὸ άλογό του ως πασσάς ανεπίσημα και έπήγε εις τους Λάκκουσ και λέει του Μάντακα, να γνώριζα τὰ παλληκάρια που φταίνε που έγινε πασσάς θα των δώσω μπαξίσι. Ὁ Καζάλης, του τος άφέντη ήταν εκεί, και του δίνει μιὰ λίρα. Ὁ Μίχελας εκεί, και του δίνει μιὰ λίρα, ὁ Κωσταντόκος, και του δίνει μιὰ λίρα, ὁ γαμπρός που έσταφανώνουνταν εκείνη τή νήμέρα Γεώργιος Μανωλές ήταν εκεί, έ, να πάμε στο γάμο λέει ὁ πασσάς. Πάνε εις τὸ γάμο, ὁ γαμπρός να θηρία άνδρας, ή νύφη κακόσει μη σαν κατσούλα μικρή, χαρίζει μιὰ λίρα του γαμπρού, χαρίζει μιὰ λίρα της νύφης. Ὁ νύφη κα κουβιά, ρωτά ὁ πασσάς από που είναι ή νύφη και λέει Λακκιώτες να μην παίρνετε από ξένα χωριά γυναίκες ν' άλλαξοσειρίστε, διότι οι άνδρες που πήρανε τον Χατζή Μιχάλη ήτανε ὅλοι μεγαλόσωμοι και ώραιοι, αυτά ειπε ὁ πασσάς των Λακκιωτών. Ὅσο δέ για την επανάσταση του 1866 έχομε προαναφέρει.

Η ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΙΣ
ΤΟΥ 1877

Ο Χατζή Μιχάλης, έφοδιασθείς παρά της Έλληνικής Κυβερνήσεως όπλα και πολεμοφόδια, έξεδάρκαρε στο χωριό 'Αφράτα της Κισάμου κι εκήρυξε την επανάστασιν του 1877 μετὰ των λοιπών του συντρόφων Σκολίδη, Κριάρη, Μάντακα, Γογονή, Κοστάρος, Καρκαβάτσος, Μπολέντας και πολλοί άλλοι Σφακιανοί. Και εκήρυξαν την επανάστασιν κατά της Τουρκίας υπέρ της ελευθερίας. Και πάλι έμείνανε υπό τον ζυγόν.

Τὰ 1884 οι Λακκιώτες ένοικίασαν τὰ ήμouρα τους Μουκατάδες από τὸ Καστέλλι της Κισάμου μέχρι την Μπισκοπή της Ρεθύμνης και εισπράξανε 6.000 λίρες. Πάει ή χωροφυλακή να τους συλλάβη να πληρώσουνε τους Μουκατάδες, και δέρνουνε

ιντάρ,

βολτάς.

tor
καὶ ζωὴ

την χωροφυλακή και τρέπονται
εις φυγή.

(Συνεχίζεται)

Σελίδες από τη ζωή των 'Ηρώων

ΓΕΝΕΑΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΑΡΧΗΓΟΥ ΧΑΤΖΗ - ΜΙΧΑΛΗ ΓΙΑΝΝΑΡΗ

*Ενδιαφέρον κείμενο του όπλαρχηγού Γ. Ν. Σολιδή (†)

29ον

'Ορκίζονται 36 Λακκιώτες να κόμουν επανάστασι, τα χρήματα να μην τὰ δώσουνε. Καί συνάζεται ἡ χωροφυλακή τοῦ νομοῦ.

Μιά ώραία πρωινή οἱ Λακκοὶ πολιορκημένοι καὶ παίζουνε τὴν κομπάνα καὶ συγκεντρώνονται 36 πρωτοπαλλήκαροι εἰς τὴν θέσιν Σελί, κι ἀρχίζουνε τὶς τουφεκιές καὶ τραυματίζεται ὁ 'Ιωάννης Βολάνης, ὁ ἐπονομαζόμενος Καλικούνα, καὶ σέρνει μιά φωνή, ἀπάνω των μωρὲ γυναῖκες. Καὶ πιάνουνε οἱ γυναῖκες πέτρες κι ἐκτυπούσανε τὴν χωροφυλακή. 'Ἡ Πατρίκενα ἐπέτοξε μίαν πέτρα σ' ἕνα Τσοιμπιτά Μεμούρ εἰς τὴν κεφαλὴ καπέφτει καὶ τοῦ παίρνει τὸ σπαθί. "Ενας χωροφύλακας καὶ τοῦ τραβούσανε δυὸ κοπέλες τὸ τουφέκι καὶ τραβᾷ τὸ γιαταγάνι καὶ κτυπᾷ τὸν κοριτσιῶν εἰς τὰ χέρια καὶ ἀφήνον τὸ τουφέκι. "Άλλος σύντροφός του λέει, διᾶλε το' ἀποθαμένους του γιὰ χωριὸ καὶ δὲν τὸ ξεθεμελιώσω. 'Ο Τούρκος ἀξιωματικός, Κτιτὴ σὲν μπρὲ σὲν κισπέκ.

'Ο καπετὰν Μάντακας κτυπᾷ τὸ ραβδάκι του χάμω καὶ λέει στὸν Τούρκον ἀξιωματικόν, κύριε ἀξιωματικέ, σήμερο ἐπαναστατίζεις τὴν Κρήτη, θὰ σκοτώσης 30, αὔριο θὰ εἶναι 60, θὰ σκοτώσης 60, αὔριο θὰ εἶναι 150, θὰ σκοτώσης 150, σὲ πέντε μέρες θὰ εἶναι 5.000, Σφακιστοί, 'Αποκορονιώτες, Σελινιώτες, Κισαμίτες καὶ Κυδωνιάτες, ἕνας καλὸς στρατηγὸς γλυτώνει 50.000 στρατό, ἕνας κακὸς στρατηγὸς καταστρέφει 50.000 στρατό.

—'Άμὲ τί νὰ κάνωμε; καπετάνιο.

—Νὰ πᾶμε κύριε ἀξιωματικέ εἰς τὸν ἀφέντη.

Καὶ σημαίνει συγκέντρωσις ἀξιωματικῶν καὶ δίνει διαταγὴ καὶ σηκώνουνε τοὺς τουρκοκρητικούς, τοὺς Ρωμιοκρητικούς, τοὺς Τουρκαλβανούς καὶ τοὺς λαλιούσανε καὶ τοὺς θγάνουνε εἰς τὴν Σαβουρέ, καὶ κάνει ζώνη καὶ δίνει διαταγὴ κανεῖς νὰ μὴν κατεβῆ στὸ χωριὸ μέχρι νεωτέρας διαταγῆς. Καὶ παίρνει τὸν Μάντακα καὶ καβαλικεύουν δυὸ ἄλογα καὶ πᾶνε στοῦ πασσᾶ, καὶ βγαίνει ὁ Τούρκος ἀξιωματικὸς εἰς τὸν πασσᾶ καὶ ἐκθέτει τὰ πράγματα ὅπως εἶχανε.

—Ν' ἄρθη ὁ καπετὰν Μάντακας, διατάσει ὁ πασσᾶς.

*Εκδίδει: Γ. Δ. Καψωμένος

Μπαίνει μέσα ὁ καπετὰν Μάντακας.

—Τί συμβαίνει καπετὰν Μάντακα;

—Νὰ σκοτώσης τὰ παιδιὰ σου πασσᾶ ἐφέντη γιὰ τὰ ριάλια ἔ

—Κι ἀμὲ τί νὰ γίνη καπετὰν Μάντακα;

—Νὰ τὸν τὰ χαρίσης τὰ ριάλια, μὰ ὁ ἀφέντης βασανίζεται γιὰ τὰ παιδιὰ του.

—Πέκει ἀφέντη, νὰ τὸν τὰ χαρίσω.

—'Άφέντη, ἄλλη μιά δουλειὰ θὰ κάμης.

—Τί δουλειὰ εἶναι αὐτὴ καπετάνιο;

—Νὰ τοὺς βάλης εἰς τὴν θέσιν, ποὺ εἶναι καλὰ παλληκάρια, νὰ τηρήσουνε καὶ νὰ ἐπαναφέρουνε τὴν τάξη.

—Πέκει ἀφέντη.

Τὸ 1885 ἐσκοτώσανε στὸν 'Αλικιανὸ τὸν Μπαχρή ἀγᾶ Μπαϊρακάγαση καὶ βάλανε 42 'Αλικιανιώτες στὴν φυλακὴ καὶ μηνοῦνε εἰς τοὺς Λάκκους καὶ κατεβαίνουνε 45 Λακκιώτες εἰς τὴν Μπισκοπή καὶ κόβουνε τὴν συγκοινωνία τὸν Χανίων καὶ μηνοῦνε τοῦ ἀράπη γιούσπαση εἰς τ' 'Αλικιανοῦ νὰ πορίξει τοὺς 'Αλικιανιώτες ἀπὸ τὴν φυλακὴ γιὰ τί θὰ πᾶνε νὰ τοῦ τοὺς πάρουνε νὰ κάμουν τ' 'Αλικιανοῦ.

Συνεχίζεται

Νέον Φαρ ΕΜΜ. Α.

Στρατ. Τζανακάκη
(ἔναντι

- Καλλυντι

- 'Αξεγου

- Παιδι

Σελίδες από τή ζωή τών Ἡρώων

ΓΕΝΕΑΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΑΡΧΗΓΟΥ ΧΑΤΖΗ - ΜΙΧΑΛΗ ΓΙΑΝΝΑΡΗ

Ἐνδιαφέρον κείμενο τοῦ ὄπλαρχηγοῦ Γ. Ν. Σολιδῆ (†)

Ἐκδίδει: Γ. Δ. Καψωμένος

30ον

Τούς πόριξε λοιπόν ὅλους καί κράτιξε μόνο ἕνα Κορακάκη καί ἐπέθηκε δυὸ χρόνια στήν φυλακή. Τόν Μπαχρή ἀγά τόν εἶχανε σκοτώσει Δημητρογιάννης καί Μαρκουλοδημήτρης ἀπό

τὸν Βατόλοκο καί Λουλουδάκης ἀπὸ τ' Ἀλικιανού.

Τὰ 1889 ὁ Μαλινδρέτος ἐπῆγε στὸ χωρίον Σταλό καί ἐβάφτισε τὴν κόρη του κι' ἐπῆγε ὁ ἀράπης γιούσπασης κι' ἐπολιόρησε τὸν Σταλό νὰ συλλάβῃ τὸν Μαλινδρέτο καί τούς συντρόφους του. Ὁ Μαλινδρέτος, πίσω στραβάραπε, θὰ σὲ σκοτώσω, ντάν ντούν τουφεκιές, παλιορκάται ὁ Μαλινδρέτος, φεύγει ἕνας ἀπὸ τούς παλιορκημένους σάν πουλί σάν χελιδόνι καί φτάνει στοὺς Λάκκους καί εἰδοποιεῖ τούς Λακκιώτες καί ποῖζουνε τὴν καμπάνα καί ξεκινουνε 126 Λακκιώτες καί φτάνουνε εἰς τὸν Σταλό καί παλιορκουνε τὸν ἀράπη γιούσπαση. — Κάτω τ' ἄρματα στραβάραπε. — Μπέσα μωρὲ Λακκιώτες νὰ μὴν σκοτωθῶμε καί νὰ μῶ κι' ἐγὼ στήν βάρφτισι νὰ πῶ ἕνα κρασί. Μπαίνει στήν βάρφτισι, σ' ὑγεία Μαλινδρέτο καί πάντα κερδεμένος καί βγάνει ἕνα μετζίτι καί τὸ χαρίζει στήν εὐφροσύνη. — Νὰ πῶμε ἄλλη μιὰ Μαλινδρέτο, σ' ὑγείαν μωρὲ Λακκιώτες νὰ σὰς εἶχα καί νὰ μ' εἶχετε μωρὲ Λακκιώτες, νὰ σὰς τιμῶ καί νὰ μὲ τιμῆσετε μωρὲ Λακκιώτες, ἔχετε γειά μωρὲ Λακκιώτες καί θὰ μείνω ἱστορικός γιὰ ἐσὰς καί ἱστορικοί κι' ἐσεῖς γιὰ μένα. Καί παίρνει ὁ Ἀράπης γιούσπασης τὰ χερσμένα του καί φεύγει. Φεύγουνε λοιπόν οἱ Λακκιώτες καί κρατίζει ὁ Μαλινδρέτος μιὰ 15νταριά καί πάει στήν Ἀγία εἰς τὸν πλάτανο εἰς τὴν πηγή καί καθίζει καί κατεβαίνει ὁ τουρκικὸ στρατὸς νὰ πάρῃ νερό καί τὸν βάνουν στήν παταρίσα καί σκοτώνουν ἐφτά. Ἐφανάσανε οἱ Ἀγιάτες, σκύλε Μαλινδρέτο κι' ἔκοψες τὴν Κρήτη. — Τὸ διάβολο θὰ καὴ ἡ Κρήτη γιὰ πέντ' ἕξη νερούλαδες. Σῶος καί ἀκέραιος ἔφυγε ὁ Μαλινδρέτος εἰς τούς Λάκκους. Ὁ Χαζηρόγιαννης ἀπὸ τὴν Ζούρβα, κι' ὁ Βάσης, ἀπὸ τ' Ἀλικιανού ἦτανε μαζί μετ' ὁ Μαλινδρέτο εἰς τὴν πηγή στὸ σκοτωμὸ τῶν Τουρκῶν.

(Συνεχίζεται)

ΤΥΠΩΤΕΣ - ΧΥΤΕΣ ΖΗΤΟΥΝΤΑΙ

διὰ συνεχῆ ἀπασχόλησιν, ἔχοντες ἐκπληρώσει τὰς στρατιωτικὰς τῶν ὑποχρεώσεως παρὰ τῆς Α.Ε. «ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΧΑΛΥΒΩΝ» εἰς παραλίαν Ἀσπροπύργου (ὄπισθεν Πετρογιάς).

Τηλ. 8073-220 (3-5 μ.μ.) ἢ γράψατε «Ἀκτὴ Μιαούλη 35-39 Πειραιεύς

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ

ΚΑΛΛΥΝΤΙΚΑ

ARIETTE

ΥΨΗΛΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΟΣ

Γνωστοποιοῦμεν ὅτι τὰ Καλλυντικά ARIETTE θὰ πωλοῦνται ἀποκλειστικῶς εἰς τὰ καταστήματα

ΔΗΜ. ΓΚΟΥΒΑ

Πλατεία Ἀγορᾶς
Τηλ. 28.04

Προσφέρονται ΔΩΡΕ-
ΑΝ δείγματα τῶν καλλυντικῶν ARIETTE

Πέμπτη, 23 Ἀπριλίου 1970

Σελίδες ἀπὸ τῆ ζωῆ τῶν Ἑρώων

ΓΕΝΕΑΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΑΡΧΗΓΟΥ ΧΑΤΖΗ - ΜΙΧΑΛΗ ΓΙΑΝΝΑΡΗ

Ἐνδιαφέρον κείμενο τοῦ ὄπλαρχηγοῦ Γ. Ν. Σολιδῆ (†)

Ἐκδίδει: Γ. Δ. Καψωμένος

31ον

Τὸ 1889 στὶς Βουκολιές ὁ Λεχαμὴ μπέης Νταηδάκης ἔδερνε, ἐσκότωνε, ἐπίεζε πολὺ τοὺς Χριστιανοὺς, ἐβίασα ἄρματα μαρτίι, ἀσημωτὸ μαχαίρι καὶ κουμπούρι. Ἐκατεβήκανε οἱ Λακκιώτες νὰ τὸν σκοτώσουν Χαράλαμπος Κουτρούλης, Γεώργιος Ἀκρωτηριανός, Ἐμμανουὴλ Φεραρόλης, Γεώργιος Μάντακας. Πρὸς Θεοῦ, λένε οἱ Χριστιανοί, θὰ σκοτώσουν ὑστερὰ 10 Χριστιανούς. "Ε! πῶς νὰ τοῦ πάρωμε τ' ἄρματα;

—Κάθε Παρασκευὴ κατεβαίνει στὶς Βουκολιές στὸ τζαμί καὶ πρᾶκνᾷ κι ἀφήνει τ' ἄρματα μέσα καὶ θέτει τὸ κλεῖδι πάνω ἀπὸ τὴν πόρτα καὶ ἡ γυναῖκα τοῦ παίρνει τὶς κατσίκες καὶ πάει στὸ ἀπέναντι βουνὸ καὶ τὶς βόσκει καὶ μόνο τὸ βράδυ γυρίζουνε κι οἱ δύο καὶ θὰ πάτε Λακκιώτες μὲ ἐπιφύλαξη ν' ἀνοίξετε τὴν πόρτα νὰ μὴ ἕνας μέσα καὶ τὸ βράδυ, ἄμα κοιμηθοῦνε, νὰ πάρη τ' ἄρματα νὰ φύγη.

"Ὡ! τοῦ θαύματος, καὶ μένει ὁ Ἐμμανουὴλ Φεραρόλης καὶ ἐπινομαζόμενος Βαταβάς καὶ μπαίνει κάτω ἀπὸ τὸ κρεβάτι μὲ τὸ πιστόλι στὸ χέρι τὸ βράδυ. Γυρίζει ὁ τούρκος καὶ ἡ γυναῖκα τοῦ ἀπὸ τὶς κατσίκες καὶ μαγειρεύουνε καὶ τρῶνε καὶ πίνουνε καὶ κοιμούνται καὶ ροχαλίζουνε καὶ σηκώνεται ὁ Φεραρόλης ἀπὸ κάτω ἀπὸ τὸ κρεβάτι καὶ ξεκρεμνᾷ τ' ἄρματα καὶ τὰ ζώνεται καὶ πορίζει στὴν αὐλὴ καὶ ἦτανε κριάρια καὶ παίρνει κι ἕνα κριάρι· ἐπεριμένανε οἱ σύντροφοὶ τοῦ ἀπὸ τὸ ἀπέναντι βουνὸ ν' ἀκούσουν τουφεκιὲς τὸ κακὸ χαμπέρι τοῦ Φεραρόλη, καὶ πάει ὁ Φεραρόλης μὲ τ' ἄρματα στὸ χέρι καὶ μὲ τὸ κριάρι κανίσκι.

—Κακομοίρη Φεραρόλη, τοῦ λέγανε οἱ σύντροφοι, κι ἂν σ' ἐβλεπε ὁ τούρκος τί πάλη ἤθελε νὰ γίνῃ!

—Ναί, μὰ εἶχα πεποίθησι στὸν ἑαυτὸ μου, εἰς τὸ κουμπούρι μου καὶ τὸν πασαλί μου.

Συνεχίζεται

Σελίδες από τή ζωή τών 'Ηρώων

ΓΕΝΕΑΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΑΡΧΗΓΟΥ ΧΑΤΖΗ - ΜΙΧΑΛΗ ΓΙΑΝΝΑΡΗ

Ένδιαφέρον κείμενο του όπλαρχηγού Γ. Ν. Σολιδή (+)

Έκδίδει: Γ. Δ. Καψωμένος

32ον

Ο τούρκος έξεπλάγη κι' έπήγε εις τά Συμπραγού και ηύρε τούς εκεί Συμπραγιανούς-Λακιώτες, Πρωΐμηδες, Καλογιεράκηδες, Κάτηδες, Γιαννάρηδες, Σαρήδες και τών έλεγε μόνο έσει οι κάτω Λακκιώτες έν τή ένεργεία σας έφέρειτε επάνω Λακκιώτες και μου κάμπετε αύτην τήν προσβολήν καλλίτερα να με είχανε σκοτωμένο, να μου πάρουνε τά άρματα ως σκοτωμένος όχι ως ζωντανός. Η συμμορία τών Λακκιών άποτελείτο: Σπύρος Μαλινδρέτος, Χαράλαμπος Κουτρούλης, Γεώργιος Ακρωτηριανός, Έμμανουήλ Φεραρόλης ή Βαταβάς, Γεώργιος Τζανής, Δημήτριος Ζουρίδης, Ανώνιος Μάντακας και έπονομαζόμενος Πρεκατσής, Γεώργιος Μάντακας και έπονομαζόμενος Κατελάνος. Επήγανε και σκοτώσανε στα Κερατιάδια του Βατολάκκου 4 Τούρκους ή άνωτέρω συμμορία. Επήγανε και σκοτώσανε στην Άγία Έλεούσα της Μολάξης 10 Τούρκους στρατιώτες, εκεί ήτανε κι ο Τσιτσιρίδης από τα Κεραμιά και ο Καλογερός από τους Κάμπους

και τών επήγανε τ' άρματα ή άνωτέρω συμμορία. Κι έβαρκαρίσθηκε στας Άθηνες και έπαψε ο πόλεμος από την Κρήτη διότι ο άείμνηστος Τρικούπης κυβερνήτης δέν έστειλε πολεμοφόδια στην Κρήτη διότι ο Σακήρ πασσάς είχε 160.000 στρατό τουρκικό στην Κρήτη και έφοβότανε και εισβολή τών Τούρκων από την Θεσσαλία και έβαρκαρίσθηκε 6.000 Κρητικοί επαναστάτες και επήγανε στας Άθηνες και τούς έκανε μισθωτούς και έδωσε στο Διομήδη Φαντρίδη 6.000.000 φράγκα και τα μοίραζε εις τούς Κρητικούς αρχηγούς, όπλαρχηγούς και όπλίτας εως ότου έδωσε άμνηστεία ο Σακήρ πασσάς κι έγυρίσανε οι Κρητικοί στα σπίτια των Του μείναν 1.500.000 φράγκα εις το χέρι κι έγύρισε και τα έβαλε εις το Ταμείο. Του έλεγε ο όπλαρχηγός Σολιδάκης το 1916, γιατί δέν τα έφασε;

—Εμείς εκάναμε Έλλάδα μεγάλη.

—Γιατί δέν επαντρεύτηκε;

—Ημουν φιλοπόλεμος. "Ηθελε να κακομοιριάσω καμμιά.

Συνεχίζεται

α-
β-
γ-
δ-
ε-
στ-
ζ-
η-
θ-
ι-
κ-
λ-
μ-
ν-
ξ-
ο-
π-
ρ-
σ-
τ-
υ-
φ-
χ-
ψ-
ω-
ε-
ς-
η-
ν-
έ-
κ-
μέ-
αί-
πί-
νέ-
ε-
η

ΣΕΛΙΣ 3

Σελίδες από τη ζωή των Ἡρώων

ΓΕΝΕΑΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΑΡΧΗΓΟΥ
ΧΑΤΖΗ - ΜΙΧΑΛΗ ΓΙΑΝΝΑΡΗ

Ἐνδιαφέρον κείμενο τοῦ ὄπλαρχηγοῦ Γ. Ν. Σολιδῆ (†)

Ἐκδίδει: Γ. Δ. Καψωμένος

33ον

Τὸ 1889 ἔκαμε μάχη στὸν Ὀμαλὸ ἢ συμμορία τῶν Λάκκων κι ἐτραυματίστηκε ὁ Δημητρογιάννης ἀπὸ τὸν Βατόλακκο καὶ τὸν ἐπήρε ὁ Γεώργιος Ἀκρωτηριανὸς καὶ Στέφανος παπὰ Μπομπολάκης καὶ τὸν μεταφέρανε στὴν θέσι Δρῦ στὸ τυροκαμεῖο τοῦ Σολιδῆ κι ἐσυγκεντρώθηκε ἡ συμμορία καὶ τὸν ἐπιδέσανε καὶ τὸν μεταφέρανε στὰ Λευκά Ὀρη στὴν Σφακτιανή μεριά. Τὸ πρωὶ 175 Τούρκοι, πολιορκημένοι τὸ τυροκαμεῖον Σολιδῆ ὑπὸ τὸν Μπαϊρακκάγαση Χάντζαλη εἶχυνε λησμονήσει τὸ φοινικὸ ἰώδιον τῆς πληγῆς τοῦ τραυματία.

—Ἴντα τοὺς κάμετε μωρὲ Κοκὸλη τοὺς κακούργους;

—Μουλαζὶμ ἐφέντη ἐμεῖς κακούργους δὲν δεχόμεστε.

—Τίνος τὰ λείεις μωρὲ τουτανά, ἀπού εἶναι ὁ Μάντακας γαμβρὸς σας, βάλαι μπίλαϊ νὰ σὲ δέρνω θέλω νὰ πεθάνης.

—Μουλαζὶμη ἐφέντη ἄδικα θὰ μὲ δείρης.

—Ἴντα τὸ κάμετε μωρὲ τὸ φοινικόν;

—Μουλαζὶμ ἐφέντη τὸ ἔχομεν γιὰ τὰ μαιμουιάρια ὠζά, ἔλα νὰ ἰδῆς ἕνα βερβατόχοιρος εἶχε δογκάσει ἕνα πρόβατο καὶ εἶχε μαμούνια εἰς τὴν πληγὴν. Ἐλα νὰ ἰδῆς ποῦ τὸ βάζομεν τὸ φοινικόν, καὶ ἔτσι λοιπὸν ἀπο-

στόμωσε τὸν Τούρκον νὰ φωνάζη.

—Μουλαζὶμ ἐφέντη, νὰ σοὺ δώσωμε μυζήθρα καὶ γάλα νὰ φάη ὁ στρατὸς, νὰ ἔχη δυναμὴ νὰ καταδιώκῃ τοὺς κακούργους. Καὶ ἐδώκανε ἀφθονὸν γάλα καὶ μυζήθρα καὶ ἔφαγε ὁ στρατὸς καὶ ἔφυγε. Ὁ τραυματισθεὶς Δημητρογιάννης ἐκρύφθηκε στὰ Λευκά Ὀρη καὶ ἐπήγαινε μέρα παρὰ μέρα κρυφίως εἰς τὸ τυροκαμεῖον Σολιδῆ καὶ τοῦ ἀλλάσσανε τὴν πληγὴν οἱ ἀδελφοὶ Σολιδάκηδες Ἀριστείδης, Χαράλαμπος καὶ Νικόλαος.

Συνεχίζεται

ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΑ

FIAT-

SIMCA

ΦΑΡΑΝΤΑΚΗΣ

Τηλ. 39.27

ΣΕΛΙΣ 3

Σελίδες από τη ζωή τῶν Ἡρώων

ΓΕΝΕΑΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΑΡΧΗΓΟΥ ΧΑΤΖΗ - ΜΙΧΑΛΗ ΓΙΑΝΝΑΡΗ

Ἐνδιαφέρον κείμενο τοῦ ὄπλαρχηγοῦ Γ. Ν. Σολιδῆ (†)

Ἐκδίδει: Γ. Δ. Καψωμένο

34ον

Ὅπλαρχηγοὶ τοῦ ἀρχηγοῦ Χατζί Μιχάλη Γιάνναρη τοῦ ἔπαναστατικοῦ ἀγῶνος 1866.

ΠΕΝΤΑΚΟΣΙΑΡΧΟΙ

Βασίλειος Φωτάκης, Γεώργ.

Μπιτιάκης.

ΕΚΑΤΟΝΤΑΡΧΟΙ

Γεώργ. Ἰατρουδάκης, Ἄνδρ. Χονδράκης, Χριστόδ. Κλαράκης, Δημ. Τσισημένάκης, Νικ. Βαρβαντάκης, Ἰωάν. Κατελανάκης, Ἰωάν. Ρικουνάκης, Γεώργ. Βιδάκης, Στέφ. Σκουλούδης, Σοφοκλ. Τσπεπετάκης, Ἰωάν. Φιωτάκης.

ΠΕΝΗΝΤΑΡΧΟΙ

Γεώργ. Λεδάκης, Ἄντ. Παπαδοκωνσταντάκης, Μιχ. Φιτουράκης, Νικ. Λαθουράκης, Ἰωάν. Ντουντουλάκης, Γεώργ. Λαθουράκης, Γεώργ. Φιωτάκης, Γεώργ. Μυλωνάκης, Ἰωάν. Διλανδάκης, Γεώργ. Λιτσάκης, Γεώργ. Μακρινάκης, Νικόλ. Κοκολάκης, Ἰωάν.

Λεβεντάκης, Νικόλ. Λαμπάκης, Νικόλ. Δεραφάκης, Γεώργ. Δεραφάκης, Δημ. Κατελανάκης, Γεώργ. Κατελανάκης, Βασ. Χοντράκης, Γεώργ. Καντιλιεράκης, Ἰωάν. Σουβλάκης, Ἐμμ. Ποντικιάκης, Γεώργ. Κρητικιάκης, Ἐμμ. Δεραφάκης, Ἰωάν. Τσιακιάκης, Ἄντων. Ἀγγελιάκης, Κωνστ. Μαυριδάκης, Ἠλίας Κατελανάκης, Δημ. Κλαράκης, Κωνστ. Τοράκης, Μιχ. Τσισημένάκης, Νικ. Λιμπεράκης, Ἰωάννης Ἀτσαλάκης, Μιχ. Μπιτιάκης, Σίφης Πιπλάκης, Νικ. Κλαράκης, Πέτρος Χοντράκης, Νικ. Ρνεράκης, Ἐμμ. Κρητικιάκης, Γεώργ. Τσισημένάκης, Ἰωάν. Ποντικιάκης, Ἰωάν. Δεραφάκης, Κυρ. Τσιτσιριδάκης, Ματθ. Κατσουνάκης, Γεώργ. Κλαράκης, Κωνστ. Φιτουράκης, Ἰωάν. Σκουλουδάκης, Ἰωάν. Μπαμπεράκης, Στυλ. Πολυχρονάκης, Ἰωάν. Κοκολάκης, Γεώργ. Καντιλιεράκης, Μιχ. Σαραντάκης, Ἄνδρ. Φιωτάκης, Ἰωάν. Γιαννιάκης, Νικ. Μυλωνάκης, Γεώργ. Καρδιακάκης, Ματθ. Δελουδάκης, Γεώργ. Μουζουράκης, Ἰδομ. Φιωτάκης.

ΣΗΜΑΙΟΦΟΡΟΣ

Γεώργ. Λεβεντάκης.

Ὅπλαρχηγός

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΟΛΙΔΑΚΗΣ

Ἐπιπλα

Ι. ΒΕΡΥΚΑΚΗ

ΣΕΛΙΣ 3

Σελίδες από τη ζωή των Ἡρώων

ΓΕΝΕΑΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΑΡΧΗΓΟΥ
ΧΑΤΖΗ - ΜΙΧΑΛΗ ΓΙΑΝΝΑΡΗ

Ἐνδιαφέρον κείμενο τοῦ ὀπλαρχηγοῦ Γ. Ν. Σολιδῆ (†)

35ον
ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Σιγά ἀπὸ σήμερα ὁ λόγος τοῦ ἀειμνήστου Ὀπλαρχηγοῦ Γ. Σολιδῆ. Σιγά προσωρινῶς.

Ἡ ἀφήγηση τερματίσθηκε μὲ τὴν ἐξιστόρηση τῶν δραματικῶν περιστατικῶν τοῦ τραυματισμοῦ τοῦ Δημητρογιάννη καὶ τῆς θεραπείας του στὸ Τυροκομεῖο Σολιδῆ στὰ 1889. Ὁ Δημητρογιάννης αὐτὸς μαζί μὲ τὸν Μαρκοῦλο δημήτηρ, κι οἱ δύο τους ἀπὸ τὸ Βατόλακκο, καὶ μὲ τὸν Λουλαδάκη ἀπὸ τ' Ἀλικιανοῦ (ὄχι Λουλουδάκη, ὅπως ἔγινε στὸ τυπογραφεῖο) ἦταν οἱ τρεῖς ποὺ σκότωσαν τὸν Μπαχρή ἀγὰ στ' Ἀλικιανῶν.

Ἄς σημειωθῆ ἔδῳ πῶς ἔγιναν ποὺ καὶ ποὺ κι ἄλλες ἀθέλητες μικροαλλοιώσεις, ἔγιναν ὅμως καὶ σκόπιμες παραλείψεις τμημάτων ποὺ νόμισα πῶς μπορούσαν νὰ προκαλέσουν ἀντιλογίες. Εἶναι ὁ ἴδιος λόγος ποὺ μ' ἔκανε νὰ ἀναστειλῶ καὶ τὴν ἔκδοση τῶν Ἀπομνημονευμάτων τοῦ Χ' Μιχάλη Γιάνναρη, ποὺ εἶχα προγραμματίσει.

Στὴν τωρινὴ ἀφήγηση ὑπάρχει καὶ δεῦτερο ἀντίτυπο τοῦ χειρογράφου ποὺ θὰ παραδοθῆ ἀμέσως στὸ Ἱστορικὸ Ἀρχεῖο ἢ στὴν Ἱστορικὴ καὶ Ἀρχαιολογικὴ Ἐταιρεία Δ. Κρήτης γιὰ τὴν κατάλληλη ἱστορικὴ ἀξιολόγησή στὸ μέλλον.

Παρατηρῶ ἐπὶ πλέον ὅτι τὸ 1889 — ἔτος ποὺ τερματίζεται τὸ ὄλικὸ τῆς ἀφηγήσεως — δὲν δικαιολογεῖται ἀπὸ τὸ μήκος ζω

Ἐκδίδει: Γ. Δ. Καψωμένο

ῆς τοῦ ἀφηγητῆ μας καὶ ἀπὸ τὸν πάντοτε ἀμετάστατο ψυχοπνευματικὸ ὄργασμό του. Ὑπολογίζω πῶς σ' ἄλλο χειρόγραφο θὰ βρούμε τὴν ὀλοκλήρωση τῆς ἐνότητος. Ἐπειδὴ ὅμως δὲν εἶχα καιρὸ νὰ κάμω τώρα τὴ σχετικὴ ἀναδίφηση, βρῆκα σὰν ἄριστο ἐπιστέγασμα γιὰ τὴν ὥρα τὸν Πίνακα τῶν Ἀξιωματικῶν τοῦ Χ' Μιχάλη — κείμενο ἀποθησαυρισμένο κι αὐτὸ στὰ κατάλοιπα τοῦ περισπούδαστου Ὀπλαρχηγοῦ — καὶ ποὺ τὸ ἐπεσυναψα μὲ τὴν ἔνδειξη Παράρτημα.

Εἶχε κι ἄλλο λόγο τὸ διάλειμμα: νὰ μὴ δημιουργήσωμε μὲ τὸ μᾶκρος κορεσμὸ στοὺς ἀναγνώστες.

Δυὸ λόγια τώρα γιὰ τὸν ὄρο Γενεαλογία, ποὺ χρησιμοποίησε στὸν τίτλο ὁ ἀφηγητῆς μας. Ἡ καθιερωμένη ἔννοια τοῦ ὄρου εἶναι ἡ ἀναφορὰ στοὺς προγόνους, στὶς ρίζες τῆς γενιᾶς ἀπὸ τὴ στενώτερη βιολογικὴ καὶ θεσμικὴ ἀποψή της. Στὴ σκέψη ὅμως τοῦ ἀφηγητῆ ὁ ὄρος πῆρε πολὺ μεγαλύτερο ἀνοιγμα, ποὺ τὸ νόημα του τὸ κατανοοῦμε στὴ φράση «τοῦ διαόλου τὸ γένος οἱ Λακκιῶτες» — φράση ποὺ χρησιμοποιεῖται θαυμαστικὰ στὸ κείμενο

Συνεχίζεται

Ἐπιπλά

Ι. ΒΕΡΥΚΑΚΗ

ΣΕΛΙΣ 3

Σελίδες από τή ζωή τών Ἁρώων

ΓΕΝΕΑΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΑΡΧΗΓΟΥ
ΧΑΤΖΗ - ΜΙΧΑΛΗ ΓΙΑΝΝΑΡΗ

Ἐνδιαφέρον κείμενο τοῦ ὄπλαρχηγοῦ Γ. Ν. Σολιδῆ (+)

36ον

— Γενεαλογία λοιπόν ἐδῶ εἶναι ἡ ἀναφορά σ' ὄλο τὸ πλάτος τῆς βιολογικῆς καὶ κοινωνικῆς μονάδας, ποὺ ἀκούονται στὸ ὄνομα Λακκιῶτες. Γι' αὐτὸ καὶ οἱ τόσες ἀναδρομὲς καὶ διαμνημονεύσεις προσώπων καὶ πραγμάτων, ποὺ ὑπρὸς στιγμή ἔδιναν τὴν ἐντύπωση πὼς εἶναι ἔξω ἀπὸ τὸν ὄξονα τῆς ἐνότητος. Στὴ σκέψη τοῦ συγγραφέα πρυτάνευε τὸ δίωγμα πὼς μόνο σ' ἓνα κοινωνικὸ σῶμα, ποὺ πάλτεται ἀπὸ ἔντονους βιολογικοὺς κραδασμοὺς ἀναβλασταίνουσι οἱ ἥρωικες μορφές. Ὁ ἥρωισμὸς δὲν εἶναι προωπικὴ ὑπόθεσις, ἀλλὰ κοινωνικοβιολογικὸς παφλασμὸς ποὺ ὑψάνεται σὲ πίδακα μὲ τὴν ἀνιούσα καὶ κατιούσα ἱεράρχησι του. Δὲν στέκεται στὸν ἀέρα ἡ κορυφὴ τῆς πυραμίδας — ἔχει τὰ υποστηλώματά της, τὰ στηθῆα της. Τούτῃ εἶναι ἡ ἰδέα ποὺ ἐδέσποσε στὴ σκέψη τοῦ ἀφηγητῆ μου, καὶ ποὺ τὴν ὑπηρετήσε με τὴν λογικὴ σιγουριά.

Ἐπογραμμίζω ἐδῶ τὴν ἱκανοποίησή μου καὶ ἀπὸ μιά ἄλλη πλευρά. Ἀπὸ τὴν πλευρὰ τῆς ὑποδοχῆς ποὺ βρῆκε τὸ ἀνάγνωσμα. Ὅλες οἱ ἐνδείξεις λένε πὼς κίνησε τὸ θερμὸ ἐνδιαφέρον μεγάλῃς μεριδίας τοῦ ἀναγνωστοῦ Κοινού. Διπλὸ σῆμα τοῦτο. Σῆμα μαρτυρίας γιὰ τὴ λογοτεχνικὴ χάρι τοῦ κειμένου μὲ τὸ ἰδιότυπο ριζιτικὸ χρῶμα. Σῆμα

Ἐκδίδει: Γ. Δ. Καψωμένο

ταυτότητος τῆς Ἑλληνικῆς Φυλῆς διὰ μέσου τῶν αἰῶνων — μιὰς φυλῆς ποὺ ὅπως σιὰ Ὀμηρικὰ χρόνια ἀναγάλλιαζε μὲ τίς ραψωδίες τῶν ἥρωικῶν κατορθωμάτων τῆς γενιᾶς καὶ τῶν προγόνων ἔτσι ἀναγαλλιάζει καὶ τώρα. Κι ἀκόμη ἓνα σῆμα σημάτων πὼς στὴ σημερινὴ αὐχμηρὰ ἐποχὴ τῆς Τεχνολογίας δὲν ἔσβυσε ἡ νοσταλγία τῶν ψυχῶν, ἡ γόνιμη ρομαντικὴ διάθεσις — ἡ μόνη ἐλπίδα γιὰ μιὰ μεγάλη πνευματικὴ ἀνακαίνισι.

Τίς μέρες αὐτὲς κάτω ἀπὸ τὸ μετάρσιο κλίμα τῶν Παθῶν καὶ τῆς Ἀνάστασις τοῦ Χριστοῦ, μᾶς γίνεταί πολὺ τοῦ εἰσθητοῦ τὸ μέγα τοῦτο μῆνυμα.

Καὶ κρουνοὺς ξεχύνεταί ὁ ἀντὶ λαλὸς τῶν ψυχῶν καὶ μετεωρίζεταί στὸ νικητήριο παιᾶνα: Χριστὸς Ἀνέστη! Στὸν παιᾶνα, μὲ τὴ δύνομη τοῦ ὁποίου στάθηκε ὄρθια ἡ Φυλὴ ἀνάμεσα σις τόσες φοβερὲς δοκιμασίαις τῆς καὶ ξοναύψωσε τὴ φωτεινὴ νεφέλη τῶν μεγάλων πεπρωμένων της.

Χριστὸς Ἀνέστη ἢ Ἀληθῶς Ἀνέστη σήμερα ὁ χαιρετισμὸς μας πρὸς νεκροὺς καὶ ζωντανοὺς ἀδελφοὺς...

— Ἀληθῶς Ἀνέστη ὁ Κύριος, ὁ Ἀγαπημένος σου — ἐξ ἰσοῦ μὲ τὴν Ἑλλάδα καὶ τὴν Ἑλευθερία — ἀξέχαστε σύντεκενε Γεώργιε Σολιδῆ!

ΓΕΩΡΓ. Δ. ΚΑΨΩΜΕΝΟΣ